

VASÁRNAP

ÁRA 1500 KORONA

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42—49, L 998—04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára — — — — — 1.500 K

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 16. szám.

Vasárnap, április 18.

Vetések.

Irta: Vasadi Balogh György dr.

Az egyik vetés ott zsendül a magyar mezőkön. Szorgos, munkás kezek török, szántják, puhítják a föld kemény göröngyeit, hogy belevethessék az új aratás reményességét. Jön az áldott lanya eső, a csíra duzzad, fejlődik s kiüti fejét a vékony fűszál, mely méhében hordja a puha kenyeretadó aranykalászokat. És nő, és fejlődik és bokrosodik a vetés ezer és ezer holdon.

Az ország népe áhitatos figyelemmel nézi az eget, lesi a harmatot, a szél járását, hogy nem fenyegeti-e veszelem egy egész esztendő kenyerét?

Áldott vetések, áldott kezek és ezerszer áldott Gondviselés, mely nem engedi elveszni a magyar nemzetet.

A másik vetést a politikusok végzik! A sziveket munkálják, a lelkeket puhítják, hogy legyenek az emberek hosszútűrók a szenvedések közepette, hogy legye-

Vihar a tengeren.

Képünk a «Brenner» nevű német gőzös fedélzetét mutatja be az Atlanti-óceán viharos vizein.

nek az emberek áldozatkészek a nehéz sorsban tengődő hazával szemben. Nehéz munka, felelősségteljes munka, mert ettől függ nem egy esztendőre, de évszázadokra a magyar nép élete, fejlődése, boldogsága, dicsősége.

Amilyen örömteli nézni, hogy a földmívelők milliói között senki sincs, aki a maga vetését nem szeretettel, gondnal végezné, hogy a milliók között egy sem akad, aki a tiszta búza közé a konkolyt keverné, hogy aranykalász helyett dudvát teremjen a földje, addig a politikusok között bizony fölös számmal akadnak olyanok, akiknek minden törekvése arra irányul, hogy a mások által elvetett jó magot kikaparják s helyébe dudvát ültessenek.

A gazdának az a gyönyörűsége, hogy az ő vetése legyen a legdúsabb, legkövérebb, a legtöbb terméstadó. Nem irigyli a másét, de boldog a magáéban. A politikusok némelyike, mivel ő maga semmi eredményt felmutatni nem tud, abban leli örömét, hogy a másik vetését pusztítja el!

Vetjük mi is a mi vetésünket! Évek óta dolgozunk, fáradsunk, hogy ebből a vetésből fakadjon ki végre a boldog ország megelégedettsége. Évekkel ezelőtt elindultunk a Kisgazdapárt becsületes, ígéretektől, népbolonditástól ment zászlajával s rengeteg fáradsággal, hűveink áldozatkészségének a végsőig való kihasználásával, népszerűségünknek számtalanszor való kockázatásával ime felénk mosolygott az ígéret földje. Az ígéret földje: a kevesebb panasszal, kevesebb könnyel megvert jobb megélhetés, könnyebb boldogulás! Lelkünkben fakadtak a hálaadó zsolozsmák, hogy közeledünk az ígéses esztendők végéhez.

És jöttek azok, akik vetni nem szeretnek, nem szoktak, akiknek minden ereje a mások vetésének elorzásában van, akiknek kezében konkoly, ajkán gyalázkodás, szívében gyűlölet van! És pusztítják a mi vetésünket, a nemzet reménységét! A könnyenhivőket félrevezetik, a tudatlanokat becsapják, üres ígérettel bolondítják! A dolgozni akarók kezét lefogják, idejét elrabolják. Az ő vetésük csak az ugaron maradt földeken terem meg, mert az ő vetésük a dudva, a gaz, a visszavonás, az egyenetlenkedés, a viszálykodás.

Ime egymásmellett a három vetés! Az első az ország népének munkája nyomán adja az aranyat érő tiszta magot! A második a Kisgazdapárt gondozása mellett hivatva van a boldog jövőt megvalósítani!

A harmadik: az ellenzék konkolyhíntése, melynek nyomán csak széthúzás, csak veszedelem támad!

Nézd végig a vetéseket, magyar gazda! A magad vetéséből irtod a gyomot, a dudvát, mert tudod, hogy ha meghagyod, el fogja nyomni a kalással bízható zsenge búzatot! Ne sajnáld az acatolót az ország vetésétől sem! Lököd ki, dobd ki onnét is a kártékony, a pusztulást okozó gazokat, de mindenekelőtt kergesd el onnét a konkolyhíntőket, amint elriasztod földedről a varjakat s egyéb kártékony állatokat, az ürget, egeret, amint irtod a férgeket. És becsüld meg az igaz magvetőt, a hozzád s a hazához hűséges munkását a közügyeknek. Csak így fog dús aratásod hasznot hozni az országnak!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Ínkább tervézetések, mint tényleges események adják a politikai élet képét ezen a héten. A nemzetgyűlés munkarendjéről folynak a megbeszélések. Sok a sürgős elintézési való s a kormány mindent elkövet, hogy ezek a sürgős javaslatok minél hamarabb törvényerőre emelkedjenek. Azonban az ellenzéki pártok nem ebből a szempontból nézik az eseményeket. Nekik mindennél fontosabb, hogy kellemetlenkedjenek a kormánynak, minthogy az országnak használjanak.

Június első napjaiban fog Genben összeülni a Népszövetség s erre az időre elfogadott költségvetésre van szükség, hogy kérhessük a pénzügyi ellenőrzés megszüntetését.

Howy ez mennyire életbevágóan fontos érdeke az országnak, azt mindenki belátja, csak a szocialisták, liberális demokraták nem. Épen ezért azzal fenyegetőznek, hogy kihasználják a házsabályok adta lehetőségeket s addig nyújtják a költségvetési vitát, ameddig csak lehet, hogy így akai dályozzák meg a kormányt abban, hogy elérje a pénzügyellenőrzés megszüntetését. Jobban örülnének ez esetben a kormány kudarcának, mint fájlalnak az országot ért veszteségeket. Józan magyar ember nem kér az ilyen politikából. Lehet valaki ellenzék, de abból nem következik, hogy az ország kárára legyenek cselekedetei. Van sok jogosan vitatandó panasz, ezeket szóvá is kell tenni, de csak azért emelni valamit, mert nem tartoznak a többséghez, ez nem politikai okosság, hanem ostobaság.

Ezek és ezek várják a magánalkalmazottak nyugdíjgyének törvényes rendezését.

A pénzügyminiszternél ebben az ügyben megbeszélések is folytak. Az ellentétes álláspontok közeledtek egymáshoz, most már csak a törvény elfogadása kellene sürgősen. De az ellenzéknek ez se sürgős. Az ellenzék ismét csak azt nézi, hogy valahogy komoly munkát ne csináljon, a nemzetgyűlés, ennek megakadályozására megindítja a hasztalan beszédék

Mc GORMICK TRACTOR

International Harvester Company Mc Cormick & Deering, Chicago

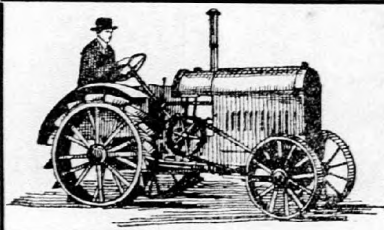
VEZÉRKÉPVISELET

DÉNES B.

Részvénytársaság, Gőz- és Motorekosztály Budapest, V., Váci-út 98.

Levél cím: Budapest 56. Flókbérlő. — Sürgőny cím: «Débert Budapest».

Telefon: Lipót 909—51 és Lipót 909—89. — Alapítva 1883.

raktárról
azonnal
szállítható

Kép a Faluszövetség mohácsi naggyűléséről.

Perlaky György, nemzetgyűlési képviselő, a «Vasárnap» felelős szerkesztője, beszédet mond az egybegyűlt gazdákhöz.

áradatát. És a vége... semmi se történik s az ellenzék bolondítja az embereket, hogy ők jót akarnak! Igen, talán akarják a jót, de nem engedik, hogy azok megvalósítására gyorsan törvények jöhessenek létre.

Kiváncsiak vagyunk, hogy az ország mikor únja meg ezt a lelkiismeretlen játékot s mikor tudja a tisztelt ellenzéki képviselő urakkal, hogy elmúltak a régi idők, mikor az ellenzék hazafias kötelességet teljesített a sok beszéddel, mert hiszen már nem Ausztria, hanem Csonkamagyarország jobblétéről van szó.

mert a kétségbeesett kis emberek, apró politikusok csak így tudnak szerephez jutni.

Franciaországban a pénzügyi javaslatok még mindig nem tudják megmenteni az államot. Most már ajándékokat is gyűjtenek, hogy ebből fizessék ki az esedékes adósságokat. Nem sok reménnyel kecsegtet ez a legújabb pénzügyi ötlet. Egyébként Malvy belügyminiszter megelégedte a dicsőségét s lemondott a miniszterségről.

Ausztriában mozgalom indult meg, hogy a kereskedelmi szerződést a megállapított formában Ausztria ne hagyja jóvá. Ügylátszik, még több előnyt szeretnének tőlünk kizsarolni.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A cseh válságot követte az oláh, az oláh válságot a szerb. Mindhárom országban eltávolították a hatalomból azokat az embereket, akik a háború után a gyűlöletet hirdették a magyarok ellen s ebből a gyűlöletből merítették az erőt ostoba, elvakult politikájukhoz. Sajnos, még a személyi változások maguk nem jelentik, hogy felülkerekedik a józan belátás is, melynek segítségével a megértő politika kezdődhetne.

Oláhországban Avarescu tábornok alakított kormányt s kormányában több erdélyi születésű ember is van, akik annakidején sokat köszönhettek a magyar államnak. Így például a belügyminiszterük, Goga, magyar állami ösztöndíjat élvezett a budapesti egyetemen. Ezekről elvárhatná az erdélyi magyarság, hogy jóakarattal fogja kezelni az ő ügyüket. Igéretben nincs is hiány. Csak az a kérdés, hogy amit most választásokra készülődve ígérnek, nem fogják-e elfelejteni, ha a választásokon többséghez jutnak.

Szerbiában Uzunovits alakított kormányt, amit lehetetlennek tartottak. Pasics kiharadt a kormányból. A horvátok Radics István vezetésével döntő szerepet játszanak. Radics mint a közéleti tisztaság harcosa indította meg a harcot. A közéleti tisztasághoz tartozik, hogy a nemzeti kisebbségek jogait tisztelőben tartásuk. Itt is választásokra készülnek. Remélhető, hogy ezzel kapcsolatban itt is lesz ígéret bőven. De hogy betartják-e, az a jövő titka.

Olaszországban Mussolini ellen egy öreg angol nő merénylet követelt el. De szerencsére, semmi komolyabb baj nem történt. Mussolini már el is utazott az afrikai olasz gyarmatok megtekintésére. Az egész merényletnél érdekesebb Mussolini mondása: «Ha árulók leszek, öljetek meg, ha meghalok, bosszújátok meg!» Mely értelmű szavak, melyeket megszívni mindenütt, nálunk is, érdemes. Mindenütt megvan a törekvés, hogy az erőskező, vezető politikust eltüntessék a szintérről,

MEZŐGAZDASÁG

A vetőmagtisztításról. Irta: Majoros József. (Első közlemény)

Ki milyen vetőmagot vet, olyant arat. Régi igazság ez. Hiába szerezük be a legjobb minőségű vetőmagot, ha az nincs kellőleg kitisztítva mindenféle piszkos anyagtól és idegen alkatrésztől (gyommagvak, földrés, por, pelyva, törek, egerürülék stb.), természetünk mégsem lesz nagy és jóminőségű. Különösen veszedelmesek az olyan gyomok magvai a vetőmagban, melyek a művelési növényen élőködnek, attól veszik el a feldolgozott tápanyagot, mint például a lóherfójtó aranka, dohánynál a dohányfójtó szádor; fel-élősdiek közül a csormolya fintor, amely a búza tövében élőködik. De nem kívánatos jelenség a kalászosok magvai között a kőmag sem, mert ha ilyen lisztet őrölünk, az sercegni fog, mintha homok lenne benne. Már veszedelmesebb a konkoly, amely nagyobb mennyiségben és frissen őrölve emésztési és idegzavarokat okoz. Meg lehet ismerni az ilyen konkolyos keneret kékes-lila színéről.

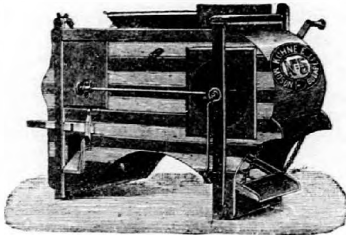
De föl sorolhatnánk még sok és sok gyommagvat, melyek, ha nem is mind mérgesek, de a vetőmag minőségét és elvetve a termés mennyiségét és minőségét mindenesetre csökkentik. Különösen áll ez a takarmánynövényekre, mert például, ha a francia perje csak 4-6% gyommagot tartalmaz, elvetve 55 millió gyommag kerül egy katasztrális hold szántóföldre! Ha pedig elszaporodtak, kiirtani néha csak több évig tartó megfeszített munkával lehetséges. Gondoljunk csak a tarackra, vadrepcére, arankára! Elveszik a világozságot, vizet, tápanyagot a művelési növénytől, akadályozzák azt fejlődésében, sőt esetleg teljesen el is nyomják.

A mérnöki tudomány ad olyan gépeket a gazdának,

melyek megszabadítják ezen ellenségtől és így a vetőmag tisztán kerülhet a sok fáradsággal előkészített szántóföldre. Felsorolom őket, megmondom azt is, hogy az egyes terményeknél melyik a legjobb, mert ezekkel is úgy vagyunk, hogy amelyek mindegyikhez egyformán jó, tulajdonképen egyikhez sem egészen jó. Minden gazda tudja, mi termel főképen s így melyik felel meg ennek alapján neki.

A tisztítógépek három csoportra oszlanak. Vannak olyanok, melyek a mag súlya, melyek nagysága és amelyek alakja szerint tisztítanak.

A súlyszertint tisztítóknál a szél erejét vesszük igénybe. A szél ugyanis annál tovább viszi a magot, minél könnyebb az és előbb leejti, ha nehezebb. Ennek alapján készült a mindenki által ismert szelelőrosta. Ezzel bővebben nem foglalkozunk, csak annyit, hogy fontos a percenkénti sebesség betartása, azaz ügyelni kell arra, hogy 35—40 fordulatot tegyen a hajtókerék. Az elsőrendű kiválasztott maghoz gyakran kerül a maggal egyenlő súlyú, vagy esetleg nehezebb szemét vagy gyommag. Ezt megakadályozandó újabban két egymás fölött álló szíttat szerelnek fel, a felsőt rendszerint nagyobb nyílással (átlagban 6—8 mm-eset); a szíttalyukak nagysága egyébként a magvak nagyságától függ. Itt már összekapcsolódik a súly- és nagyságszerinti tisztítás.

Gabonarosta.

A gabonarosta hasonló szerkezetű, szintén súly- és nagyságszerinti tisztító. A garatnál éteőhenger van felszerelve, amellyel szabályozni lehet a magmennyiséget. Innen a felső zárószekrénybe kerül a gabona. A felső zárószekrény két szíttatból áll, melyek közül a felülevő nagyobb nyílású. Mindkettő szélesség irányába ráz. Az egyes gabonafajtákhoz megfelelő szíttat kell választanunk, búzánál átlagosan a felsőre 8 mm-eset, alsóra 6 mm-eset. A gyár számozott rostákat küld utasítással együtt, de még így is jó, ha kipróbálja a gazda. Mert évi termésként váltakozik a magvak átlagos átmérője. Ebben a szerkezetben a felső tisztítóműnél szelet kap a gabona s ez kiviszi a port, pelyvát, sőt a nehezebb tisztátalan anyagok egy részét is. A bennmaradt gabona az alsó tisztítóműbe kerül, amely két szíttatval van felszerelve. Közönséges búzával legjobb felül 3-2 mm-es, alul 2-7 mm-es nyílású szíttat. Itt történik az I.—II.—III. rendű gabona kiválasztása.

E két tisztítógéppel mindenféle gabonát tisztíthatunk, de a tisztításuk vetés szempontjából nem egészen megfelelő, mert vannak olyan gyommagvak, melyeknek súlya és nagysága megegyezik a velevő gabonával (konkoly, vadbüköny, vadborsó) és így bennmaradnak. Ezeknél különleges szerkezetű tisztítókat, triórókat (konkolyzókat) használunk, amelyek alak szerint tisztítanak. Ezekről majd következő cikkünkben szólnunk. (Folytatjuk.)

Kerti növényeink trágyázása.

Irta : Windisch Rikárd dr.

A trágyázási tudomány egyik apostola és nagymestere, a német születésű Paul Wagner elérte a pátriárkák korát. Nemrégiben ünnepelte ugyanis 80-ik születésnapját. Mindazonáltal még most is dolgozik és a szakirodalomban egyre-másra jelennek meg értékes közleményei.

Nem nagyon régen látott napvilágot a németországi szaklapok* egyikében fennírt című értekezése.

Amit ezen dolgozatában elmond, egyaránt érdeklő a kertészkedő gazdát, a zöldségeskert és a gyümölcsös tulajdonosát s általában minden egyes tanulni és haladni vágyó embert. Épen azért egyáltalán nem fölösleges, ha Wagner fejtegetéseit az alábbiakban az érdekelte magyar olvasóközönséggel is megismertjük:

„Úgy a zöldségeskertből — konyhakert — mint a gyümölcsösből sokkal nagyobb haszonra számíthatunk, mint az ugyanakkora szántóföldi területől. Mi lehet ennek oka? Az alábbiak: A szántóföldi hozam legnagyobb mennyiségét — mértékét — az az esőmennyiség szabja meg, amely a szóban forgó területre évente hull. A kertészkedésnél azonban a légréki csapadék mennyiségétől függetlenül magunkat. Mert ha nincsen elég eső, előszedjük a locsolót. Esetleg működésbe hozzuk az öntözőberendezést. Ehhez járul azután még, hogy a kertilaj jobbminőségű és a szántóföldnél sokkal alaposabb művelésben részesül. Ezért tehát a kertben háromnyit arathatunk, mint a szántóföldön.

De egyben felvetjük a kérdést, vajjon egymagában elérhetjük-e a fölsoroltakat azáltal, hogy a kert talaját szorgalmasabban megmunkáljuk és abba több vizet juttatunk?

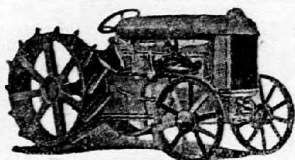
Nem. A növény nemcsak szomjazik, hanem éhez is. Ezt ne feledjük el. Ha a kertilajnyektől háromszor akkora hozamot kívánunk, mint a szántóföldiektől, háromszorta jobban is kell azokat megtrágyoznunk, ellenkező esetben hiábavaló minden munka és öntözés.

Mint mindenütt, a kertészeten is *okszzerűen* kell trágyázunk. Napjainkban a kertészeten a mesterséges trágyafélék — műtrágyák — használatának annival nagyobb a jelentősége, mert a háború óta istállótrágyahiány — állati-trágya — tapasztalható. (Utóbbi adatok ugyan főleg a Németbirodalomra vonatkoznak, de mintha illelnek a mi viszonyainkra is.) Amióta a nitrogénűs abrakakarmányok behozatala megszűnt, istállótrágya, kiváltképen pedig nitrogénűstrágya hiány mutatkozik. Amióta pedig a kaszárnyák istálló őrésen állanak, lótrágyahiányról is beszélhetünk.

A megőgazdának jelenleg sokkal nagyobb mennyiségben kell főhasználnia, illetve alkalmaznia a műtrágyákat, mint a háború előtti időkben. S erre van kényszerítve a kertészkedő is. A műtrágyafélék helyes használatához megfelelő ismeretek és tapasztalatok szükségesek. Nagyon fontos alapul a műtrágyafélék megválasztásánál az alábbi: A kertben művelt növényeknek tiszta alakban adjuk a nitrogén — káli — és foszforsavtrágyát. Helyesebben olyan vegyület formájában, alakjában — keverékekben — amely mellékalkotórészdől lehetőleg mentes.

Újabb időkben sokat írtak és beszéltek a talaj megsavanyodásáról. Illetve a növényeknek ezáltal, illetve ennek következtében, bekövetkező megbetegedéséről. A talaj megsavanyodhatik, ha mesz-szegény és ismételtlen sok olyan sóval, esetleg sókeverékkel (műtrágyák) trágyázzuk meg, amelyben a kén-sav- és a sósavmaradék előfordul. (Kén-savas

* Landbau und Technik 1925. évi kötet 1. száma.

FORDSON TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

Telefon:
66-15.

HALTENBERGER VILMOS

a Ford gyárak autorizált képviselője

Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Sürgőnyei:
Wilford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsásboronák, tárcsás szikekék, fűkaszálok, burgonya kiszedő, körfűrész berendezés

ammóniák, szuperfoszfát, sóvasammóniák, kainit.) A talajban lévő sav leköthető mészsal való trágyázással. A készkedésnél azonban előzzük már meg az említett veszedelmeket és használjunk olyan műtrágyásokat, amelyek kénsav- és sósavmaradéktól mentesek. A veszedelem, hogy ez utóbbiak hátrányos hatást fognak kifejteni, a készkedésnél jelentékenyebb, mint a mezőgazdálkodásnál, mert a kertnek háromszor annyi trágyát adunk, mint a szántóföldnek.

De vajjon áll-e módunkban beszerezni olyan műtrágyafélt, amely csak nitrogént, vagy kálit, vagy foszforsavat tartalmaz és mellékalkotórészeiktől mentes?

Egyelőre maradjunk csak a nitrogénnél!

Az összes késztesztileg mivel növényeknek nitrogénnel történő trágyázására a legmegfelelőbb és a legalkalmasabb vegyület a *hugyanyag*. A tudományban *kárbámit* néven szerepel az említett vegyület.

Trágyául, még pedig *mint műtrágyát*, a mesterségesen gyártott hugyanyagot használjuk. Nagyban ezt a *Badische Anilin- und Sodafabrik* németországi kémiai gyár külön e célra épített és berendezett gyárában készítik.

A hugyanyag nagyon tömény — tartalmas — nitrogéntrágya. Egy métermázájára majdnem háromszor annyi nitrogént tartalmaz, mint a chilisáletromnak ugyanaz a mennyisége. A hugyanyag mellékalkotórészeiktől teljesen mentes. A fentebb említett gyár, használati utasítással egyetemben árusítja.

A hugyanyagra vonatkozólag hazánkban a *Budani* festékeladási részvénytársaság útján (Budapest, V. ker., Akadémia-utca 3.) nyerhetünk fölvilágosítást. Sőt írásbeli megkeresésre ugyanonnan szerezhetünk be tájékoztatást is, valamint hugyanyagot kísérleti célokra kicsiben és szántóföldi használatra nagyban is.

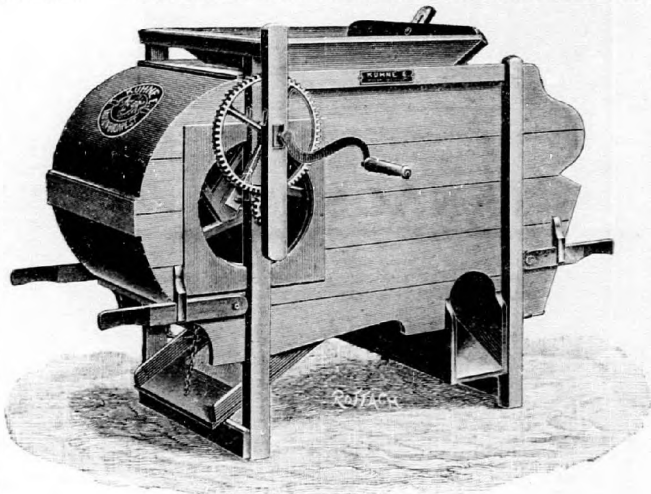
Paul Wagner a hugyanyag használatát ajánlja. Ahol a kerteket már hosszabb idő óta bőséges mennyiségű istállótrágyával vagy kálsóval és foszfátokkal trágyázták, s ahol a cserépbe ültetett növények számára melegágyi — vagy erdei földet használtak, ott már kizárólagos nitrogéntrágyázással — hugyanyaggal történő trágyázással jó eredményre számíthatunk. Hosszabb időre azonban ez nem lesz elégséges. Az esetleges káli- és foszforsavkészlet hamarosan elfogy s ezt pótolnunk kell.

Legcélzerűbb a szükséges mennyiségű foszforsavat Thomassalakiszt alakjában a talajba juttatni, amellyel meszet is visünk a talajba. Száz négyzetméter — 100 m² — területre 4—6—8 kilogramm Thomassalakot számítva, ezt ősszel vagy tavasszal elhintjük. A kálit legcélzerűbben 40 százalékos kálsó alakjában adjuk. Száz négyzetméterre — 100 m² — 4—6 kilogrammot számítva. E mennyiség felét ősszel vagy tavasszal adjuk a földre. Ami még megmaradt, azt körülbelül júniusban hintjük el és bekapáljuk a talajba.

Nagyon ajánlatos a művelési kertnövényeknek öntözni vizben nyújtani a trágyaféléket. Készítsünk 45 rész szuperfoszfátból, 20 rész 40 százalékos kálsóból és 35 gramm hugyanyagból keveréket. Tíz liter irtartalmú kertilocsolóba adjunk 15—20 grammot ebből a keverékből és eme műtrágyaoldattal mintegy hét naponként öntözzünk. Tíz négyzetméternyi területre minden alkalommal mintegy három locsolóra való adjunk. Eper, saláta, hagyma, uborka alá adjunk kevesebbet, a káposztaféléknek, paradicsomnak, zellernek s a cserjealakú növényeknek, valamint a gyümölcsfáknak többet.

Paul Wagner kiszámította, hogy egy kilogramm eperterméshozamotöbbel előállítására csak három aranyfillér (kerékszámában 500 papírkorona) trágyaköltség szükséges-tett.

A *halliszt fiatal sertések hizlalásánál* a horni tejgazdasági kísérleti állomás több kísérletének tanúsága szerint jó eredményt használható. A kísérletek igazolták azt, hogyha a sertések aaptakarmányul árpa- és tengerlisztet, savót s ezenkívül fejünkint és naponként negyedikilogramm hallisztet adunk, ez utóbbi adagolása nagyon jelentékenyen fokozza a napi súlyszaporulatot. Három kísérlet alkalmával, amelyek mindegyikénél két-két tizenkét sertésből összeállított csoport szerepelt, a halliszt segítségével nagyobb szaporulatot értek el, amely kísérleti állatonként összesen 5,90, 8,50 és 5,50 kg-ra rúgott. Ugyanezen kísérletek szerint a halliszt azonfelül nagyon kedvező hatással van az állat testében a húsnak és a zsírnak egymáshoz való arányára. A levágott sertésből nyert termékek ízében a hallisztnek nem tapasztalták kedvezőtlen hatását. Igaz, hogy ezen kísérlet alkalmával négy héttel az állat leütése előtt beszüntették a halliszt feletését. A továb-

Szelelőrosta.

biakban még végeztek egy kísérletet (minden esetben két tizenkét sertésből álló csoporttal) annak eldöntésére, vajjon nagyon fiatal sertéséknél (kezdő súlyuk 20—25 kg volt), amelyeknek a szükséges fehérmennyiségű lefőlözött tejben és savóban adták, (egyidejűleg árpa- és tengerlisztet etetve) előnnyel volna-e teljes egészében hallisztal pótolható a lefőlözött tej és a savó. A két csoport sertést árpa- és tengerlisztet etették, az egyik csoportbeliek lefőlözött tejet és savót kaptak (később csak savót), a másik csoportbeliek fejünkint és naponként 150 g hallisztet és csak vizet. A kétéle adag fehérje- és keményítőértéke közelítőleg mindig egyforma volt. A kísérlet befejezetkor a hallisztet tartott sertések nemcsak szép fejlődést mutattak, hanem a tejen tartottakkal szemben átlagban 3½ kg-os súlyszaporulatot is elértek. Az ezen kísérletnél szerepelt sertéseket a *lelőlég* hallisztet tartottak, anélkül, hogy ennek a termékek névze hátrányos hatását tapasztalták volna. Azután ötször két darab sertést etettek hallisztel, fejünkint és naponként egészen 300 g-ig terjedő mennyiségű hallisztet etettek, egészen az állatok leütéséig. Az etetés ideje két és öt hónap között váltakozott. Eme sertéséknél sem tapasztalták a hallisztnek semmiféle hátrányos befolyását sem. Ugy a húsnak, mint a zsírnak értéke és minősége megfelelő volt.

Dr. Windisch.

Tűz, jég, élet, beförés, haleset és szavatossági biztosítást legelőnyösebben köt a

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

Képviselőt minden városban és községben. *

Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

A négyszázéves csata emlékműve Mohácson.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Levélben kerek tanácsot, mennyit küldjek postaköltségre? (I. Ferenc.) — **Felelet.** Négyezer koronát bélyeg- és papírköltségre.

Kérdés. Mikor szabadulnak föl a lakások? (Ifjú V. Imre.) — **Felelet.** A lakások felszabadulására nézve még külön rendelkezés lesz. A citera ára a minőség, kidolgozás szerint nagyon különböző; 300.000 koronáért már vehet, de több milliót is van. Aki egy rétvényt fejt meg, résztvesz a sorsolásban.

Kérdés. Hol lehet kosárfonó mintalapokat venni? (H. Sándorné.) — **Felelet.** Nem kaphatók, azonban útmutatásért a Háziipari kerület felügyelőjéhez fordulhat.

Kérdés. Tizenöt-husz hold földem van, tartozom-e jövedelmi- és vagyonadó vallomást beadni és ilyen adókat fizetni? (Több érdeklődőnek.) — **Felelet.** Ha az adóznák és vele együtt adózó családtagjainak csupán lakóhelyen van ötven kataszteri holdnál nem nagyobb birtoka és más községben sem ingatlan, sem ingó vagyona nincs, állandó lakóhelyen pedig a föld- és házibirtokon kívül más jövedelemforrása nincsen, akkor vagyonadóvallomást nem tartozott benyújtani. Ez azonban nem zája ki azt, hogy az összeírás alkalmával a szükséges adatokat ne bocsássa rendelkezésre. Jövedelemadót akkor kell fizetni, ha az évi összjövedelem a 800 aranykoronát meghaladja. Iránvel az, hogy egy tizenöt holdnál nagyobb birtok meghozza a létminimimumot, vagyis az évi 800 aranykoronát. Ha azonban a tizenöt holdnál nagyobb birtok kataszteri tiszta jövedelme a 75 aranykoronát nem haladja meg, jövedelemadó nem jár. Másrészt pedig azon tiz-tizenöt holdas ingatlanok, amelyeknél a kataszteri tiszta jövedelem holdanként a 15 aranykoronát meghaladja és azon nyolc-tízholdas ingatlanok, amelyeknél a kataszteri tiszta jövedelem holdanként a 20 aranykoronát is meghaladja, szintén meghozzák a létminimimumot és így adókötelesek.

Sorsjegyüzenetek. M. Béla, Diósvíz. Sorsjegyei nem nyertek. A Vármegyei tisztviselők árvaházi sorsjegyének húzása április 30-án lesz. — 7552. számú előjelző. A Mezőgazdasági sorsjegy trafikokban kapható. — K. Zoltán, Méhtelek. A Fehérkereszt sorsjegy húzását május 28-ára halasztották. — Sz. Mihály, Szerep. Nem tudjuk, mi az a Templomépítő sorsjegy? Amennyiben Ferencndi vagy Kápolna sorsjegye van, azok közül a kérdezett számok nem nyertek. — Fr. József, Gerendás. A Templomépítési sorsjegyre vonatkozólag olvassa el „Sz. Mihály Szerep”-nek szóló üzenetünket. Többi sorsjegyei sem nyertek. Olvassa el előző számunkban közölt „Sorsjegyek húzási napját”-t. — B. László, Jászberény. Életjárás-sorsjegyei nem nyertek. Közöltük már a sorsjátékot rendező gyár címét, írjon tehát oda, mert cégek üzleti ügyeivel nem foglalkozunk.

Kérdés. Nálunk az őstermelőbizonyítvány csak egy személyre lett kiadva és 30.000 koronát kellett érte fizetni. Jogos-e ez? (T. J.) — **Felelet.** Az őstermelőbizonyítvány másolatával a termelő családtagjai és alkalmazottjai is árusíthatnak és épen ezért kérhetik, hogy a községi előjáróság a bizonyítványon a családtagokat és alkalmazottakat is tüntesse ki. A bizonyítvány eredeti példányával azonban csak maga a termelő család fő árusíthat. A bizonyítvány bélyeg- és illetékmentes. Hogy a kiállításért lehet-e és ha igen, mennyit kérni, azt nem tudjuk, ezt kérdezzék meg a főszélgabiróságon vagy az alispáni hivatalban.

A „FALUSZÖVETSÉG” HIREI

Harminkét község vett részt a Faluszövetség Mohácsi nagygyűlésén.

Április hó 11-én, vasárnap, a Faluszövetség Mohácsban nagy sikerű szervező gyűlést tartott, melyre nemcsak Mohács, de környékének gazdái is igen nagy számban felvonultak, köztük a festői népviseletbe öltözött sokáé leányokkal és asszonyokkal. A nagygyűlésre a Faluszövetség részéről Perlay György nemzeti gyűlési képviselő, lapunk felelős szerkesztője vezetésével leutaztak Bodor Antal dr. igazgató, Szekeres László dr. főtitkár és Jelfy Gyula, a «Vasárnap» munkatársa. A gyűlést megelőzőleg az egybegyűlt községi képviselők értekezletet tartottak, amelyen résztvettek Némethyrol Hauptmann Ferenc bíró, Verne József, Fügler Bálint, Tischler Ferenc, Kuk Ferenc, Batos József, Sárokról Polvai József, Hollender Ádám bíró, Salz Ferenc, Kölkedről Harsányi János, Kreiter Ferenc, Kollet Lajos, Udvardiról Gettó János, Ráctótfőről Urbanek János, Engert János, Lippórol Két Miklós, Sundt Ádám, Két József, Bak Gáspár, Ivándárdáról Sultesz György és Péter, Réti János, Szajkórol Pöpl János, Hász Ádám, Zeier Mátyás, Nagynyádról Kramm Anta, Kramm György, Hoffmann Ádám és Bék Pál. Az értekezleten Prakatúr Tamás, volt nemzeti gyűlési képviselő megnyitó szavai után Perlay György magyar és német nyelven ismertette a Faluszövetség tevékenységét, majd Szekeres László dr. főtitkár a megalakulás lehetőségeiről szözlött. A jelenlévő községek vezetői egyhangúlag kimondták, hogy helyeslik a Faluszövetség programját és minden faluban megalakítják a fiókszövetséget. Ugyanebben az időben Bodor Antal dr. a Margittay Lajos polgármester előnktele alatt tartott értekezleten a mohácsi kiállítás részleteit beszélt meg. A két értekezlet után a város háza udvarán több ezernyi kisgazda előtt kezdődött meg a nagygyűlés. Prakatúr Tamás dr. a mohácsi gazdaközönység nevében köszöntötte a szövetség kiküldöttjeit, majd Perlay György tartott hatalmas beszédet. A falu — mondotta többek közt — talpöve az államnak, ha tehát a gazdaközönység erősítését akarjuk, akkor nem osztálypolitikát csinálunk, hanem nagy egyetemes nemzetgazdaságit, mert a gazdasági helyzete összefügg a többi osztály helyzetével. A Faluszövetségben látja azt a nagy, erős érdekvédelmet, amely hathatósan tud dolgozni a faluért. A zúgó tapsal fogadott beszéd után Szekeres László dr. a sajtó fontosságáról tartott előadást, hangsúlyozva annak a szükségességét, hogy minden magyar kisgazda asztalán ott legyen az «Uj Barátság» és a «Vasárnap». Legyen mindenki apostola a mi sajtónknak, mert ezáltal saját magunkat erősítjük. Az elhangzottak után Paulkovics Fülöp kisgazda indítványára kimondotta a nagygyűlés a fiókszövetség megalakulását. Az új fiókszövetség elnöke: Prakatúr Tamás dr. Aletnökök: Pécsi István, Dobszay Mátyás, Pavkovics György, Böröcz István, Erva László. Titkár: Petrovics Károly. Pénztárnok: Pichler József. Ellenőr: Kolozsváry Dénes. Számvizsgálóbizottság: Kiss Béla, Parcsetics Béla dr. Választmányi tagok: Kiss János dr., Balázs István, Varga Pál, Schummer József, Ifj. P. Harczy Ferenc, Király József, Szabó Ferenc, Ördán János, Mudritz József, Pécsi György, Matkovics Mátyás, Molnár Pál, Gyurkó János, Heréb Antal, Heréb József, Szűcs Pál, Bakó János, Veszel József, Bali Péter, Pavkovics A. Pál városgazda, Csuplic Lukács, Mohácsár Mátyás, Szteinstein Alajos, Kalerics András, Szajcsár Mátyás, Jakscis András, Pavkovics János, Szri-mác György, Gyurok Antal, Pavkovics József, Jánics Antal, Búbreg János, Bárácz Péter, Pavkovics Fülöp, Erős József, Schmidt Miklós dr., Schmidt Károly, Mayer Ferenc, Krosics János, Bakó György, Briglovics Imre, Friedrich Oszkár, Ivsovics Ferenc, Bánovics József. A nagygyűlés végül táviratban üdvözölte a kormányzó, Bethlen István gróf miniszterelnököt, Mayer János földmivélségi minisztert, mint a Faluszövetség elnökét és Schandl Károly államtitkár, mint a szövetség társelnökét.

Országszerte türelmetlenül várják a Faluszövetség rádió-előadásait.

A Faluszövetség számos elismerő levelet kap napról-napra vidékről és ezek a levelek azt bizonyítják, hogy a szövetség által rendezett vasárnapi rádió-előadások mindenütt nagy hatást keltettek. A falu és a tanya népének szórakozása és iskolája lett a rádió, amelynek kulturális jelentőségét fölbecsülni alig lehet. Szövetkezetek, gazdakörök, gazdák kérik leleveleikben a Faluszövetség vezetőségét, hogy az előadásokat minél többször ismételjék, de hetenként legalább kétszer. Igen érdekes *Eörsy Nagy István* bodméri kisgazda levele, aki azt írja, hogy náluk a pásztorfiú rácsavar egy kukoricacsőre egy kis drótot, egy hosszabbat pedig kifeszít két fára és így hallgatja a belvárosi plébániában tartott zenés misét vagy a Faluszövetség előadását arról, hogyan kell gazdálkodni. Nagy sikere van a Faluszövetség rádiópostájának is, amelyen keresztül közérdekű kérdésekben tájékoztatja a levélben hozzá fordulókat. Ezeket a válaszokat türelmetlenül várják a gazdák, mert belőlük okulnak és tanulnak.

Bácsbodrog elismerése a Faluszövetség népművelési munkájáért.

A Faluszövetség — mint ismeretes — a falusi nép ismereteinek bővítése érdekében nagyszabású népművelési programot dolgozott ki, amelyet a téli előadások keretében meg is valósított. Most, amikor a mezei munka kezdetével a téli népművelés befejeződött, a hatóságok a legszebben emlékeznek meg a Faluszövetség így irányuló működéséről. Legutóbb Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságának évi rendes közgyűlésén *Szabovlevics* Dusan alispán emlékezett meg meleg szavakkal a Faluszövetségről a vármegyei népműveléssel kapcsolatban és erőteljesen hangsúlyozta, hogy kívánatosnak tartja a községek részéről a Faluszövetséggel való legszorosabb együttműködés megteremtését, mert a Szövetség a legönzetlenebbül dolgozik a falu kultúrája érdekében.

Somogy vármegye tanítószága bekapcsolódik a Szövetség munkájába.

Somogy vármegye általános tanítótestületének választmánya március hó 24-én *Kaposvárott* tartotta meg tavaszi gyűlését. A vármegyei tanítószágot képviselő testület jelenlévő huszonkét tagja lelkesen magáévá tette a Faluszövetség népművelési céljait és szorgalmazta a Faluszövetség működésének minél szélesebb körben való megindítását. Hogy azonban ebben a tevékenységben a megye tanítószága a maga szerepét tisztán lássa, azzal a kérelemmel fordult hivatalosan a tanítótestület a Faluszövetséghez, hogy megvegye és az egyes járási tanítógyűléseken a tanítószágot rendszeresen tájékoztassa a Faluszövetség céljairól és népművelési eszközeiről. A Szövetség a maga részéről a legnagyobb készséggel tesz eleget a tanítószág kérésének, mert tudja nagyon jól, hogy a falvak boldogulása egyedül vezetőjének, elsősorban tanítóinak lelkesedésétől, munkájától és a néppel való együttműködésétől függ.

Sokác leányok Mohácson.

Mohácsi sokác asszonyok a templom előtt.

A Szövetség németországi tanulmányúja.

Hírt adtunk már róla, hogy a Faluszövetség vezetősége május havában németországi és bajorországi tanulmányutat rendez. A tanulmányút folyamán Drezdában egy, Berlinben három, Halleban két, Leipzigban egy, Erfurtban két, Frankfurtban két, Münchenben három, Salzburgban egy, Linzben egy és Wienben egy napot töltenek a résztvevők és a nevezett városoknak és környékének kis-, közép- és nagybirtokait, üzemestett gazdaságait, szövetkezeteit és növénynevelési intézményeit, csatorna- és öntözőberendezéseit tekintik meg a városok muzeális értékein kívül. Berlinben tisztelgni fognak a tanulmányút résztvevői *Hindenburg* birodalmi elnöknel, a porosz földművelésügyi miniszterrel, továbbá Bajorországban a földművelésügyi miniszterrel, valamint az egyes gazdátársadalmi intézményeknél. A tanulmányút részletes ismertetéséről fölvilágosítással szolgál a Szövetség vezetősége (V., Zoltán-utca 8.). Az indulás ideje május 1-én és visszerkezés május 21-én. Résztvételi díj (gyorsvonat III-ik osztály, teljes ellátás, Budapestről—Budapestig, szállodákban való elhelyezéssel, podgyászállítás vasúttól szállodáig oda és vissza) 6.300.000 korona, amely összeg a részes vasutaktól elnyerendő kedvezmény esetében csökkenni fog. A tanulmányúton csak önkéntelen vehetnek részt. A jelentkezéssel egyidejűleg az összeg fele beküldendő, míg a hátralékos többi összeg április 25-ére fizetendő be.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDÁTÁRSADALMI HIREK

Kitüntetett gazdasági cseléd.

A földművelésügyi miniszter díszoklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki *Kotor* Sándor porladonyi mezőgazdasági cselédét, aki negyven év óta szolgált a *Rupprecht*-család birtokán. Vitéz *Siman* Elemér főispán husvét hétfőjén megjelent Porladonyban és a zsuflóságig megtelt iskolában *Rupprecht* Olivér volt nemzetgyűlési képviselő, továbbá *Balogh* Dénes főszolgabíró jelenlétében ünnepélyesen átadta a kitüntetést.

Növénynevelítők gyűlése.

Az Országos Magyar Mezőgazdasági Egyesület növénynevelítők bizottsága április hó 9-én *Székkács* Elemér gazdasági főtanácsos vezetése alatt ülést tartott, melyen *Szabó* Zoltán egyetemi tanácsos a növények alkalmazkodási képességének kérdésével foglalkozott. *Havas* Géza, a szegedi alföldi mezőgazdasági intézet igazgatója, a hazai termésű tavaszi és őszi búzátípusok megkülönböztetésére vonatkozó megfigyeléseit ismertette, melyeknek gyakorlati jelentősége abban van, hogy a gazdák a vetőmagként rendelt tavaszi búzáról megállapíthatják, hogy tényleg tavaszi avagy őszi búzát szállított-e az eladót.

A szentlőcsei levélték műkedvelő előadása.

A szentlőcsei műkedvelők gárdája legutóbb Csité: «Legényfurfang» című darabját adta elő igen nagy sikerrel. Képünk a kitünő szereplőket ábrázolja. Az ülő sorban balról jobbra Kohler Adam igazgató-kántortanító, a levénte egyesület elnöke, mellette Turcsin Vince oktató.

Népművelő előadások Dunavescén.

A dunavescéi népművelő albizottság az 1925—1926. téli évszakban is nagy buzgósággal végezte a felnőttek oktatását, Lukácsy Imre lelkész, előnk és Bak Antal polg. isk. igazgató, titkár vezetése alatt. Tízennegy alkalommal, huszonöt előadás hangzott el a vallás, nevelés, történelem, közgazdaság, mezőgazdaság, közegezés, állategészség, ipar, alkotmányjog köréből. Ezenkívül minden előadáson volt hazafias ének és szavalatok. A Dunavescéi Ref. Nőszövetség szintén bekapcsolódott a népművelés munkájába, a mennyiben Lukácsy Imréné előnk vezetés mellett megindította az anya- és csecsemővédelmet; a tél folyamán hat előadást tartott, külön, anyák számára.

Műtrágyázási és termelési kísérletek.

A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara a körzetébe tartozó kiszgárdák bevonásával műtrágyázási és nemesített vetőmagtermelési kísérleteket állított be s e célból most a tavasz folyamán negyvenkilenc termelő között összesen 113 métermázsas szuperfoszfátot, 12 métermázsas chilisárléromot és 14 métermázsas neqyvenszállékos kálsót, továbbá ötvennyolc termelő között 61 métermázsas nemesített árpát, 76 métermázsas nemesített zabot, 6 métermázsas tengeri vetőmagot és 210 métermázsas burgonya vetőmagot osztott ki kisebb tételekben kísérletezés céljából, még pedig a műtrágyaféléket teljesen ingyen, a nemesített vetőmagvakat pedig a piaci napi ár, vagyis a nemesítői felárat és a vasúti szállítási költséget a Kamara viseli. Az illetőknek kötelezniük kell magukat, hogy a Kamara által előírt módon művelik és külön takarítják be a termést, amelyet csakis továbbtermelésre adnak aztán tovább. Az ősz folyamán a Kamara ezt az akciót őszű bűza és rozsvetőmagokkal nagyobb arányokban fogja folytatni s e célból a gazdák részéről jelentkezéseket úgy műtrágya, mint vetőmagkísérletekre már most elfogad.

Marhasó állattenyésztési célokra.

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara értesíti a gazdákat, hogy az állattenyésztési célokra szolgáló marhasót teljesen békebeli minőségben a konyhasó áránál lényegesen olcsóbban beszerezhetik a soproni sóhivatásban. Porlakó marhasónak ára a budapesti kincstári és bizonyányi raktárban való átvétel esetén mázsánként 230.000 korona, a vidéki hivatalkónál pedig mázsánként 255.000 korona, a sajtolt (bricket) marhasó Budapesten 300.000, vidéken 325.000 korona. Közelebbi felvilágosítással szolgál a sóelosztó bizottság (Budapest, Vilmos császár-út 32).

A Vas megyei Gazdasági Egyesület állatdíjazása.

A Vas megyei Gazdasági Egyesület rendezésében április hó elején tenyészbikavásár volt, mely kifőnően sikerült. A főlajhtát száz darab állat közül nyolcvanöt talált vevőre; a legdrágább tizenhatmillióért kelt el. A vásár díjazással volt egybekötve, az első díjat Mandly Mihály birtokos bikája nyerte.

Nagygyűlés Csonkaberegmege panaszai ügyében.

Április hó 10-én, szombaton, a beregmegei Vásárosnaményben a Faluszövetség és Gazdaszövetség együttes nagygyűlést tartott, melyen megjelent Schandl Károly földmivvelésügyi államtitkár, Héjy Imre nemzetgyűlési képviselő, Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója, Tölgyes István, a Gazdaszövetség főtítkára és Rácz Lajos, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatójának kíséretében. A gyűlésre a megye minden községéből rengetegen gyűltek össze a községek vezetői. Ott volt Streicher Andor alispán, Gulácsy István ny. alispán, a községek tanítói, lelkészei és a kiszgárdák, földmivvelések nagy tömegei. Vásárosnaményből: Szigeti Mihály, Koncz Sándor, Snakovszky Sándor, Papp István, Szabó István, Kis Nándor, Gölei János, Koncz János; Tarpáról: Rácz József, Rácz Mihály, Pap Alajos, Simon György, Madai Béla, Madai József, Belényesi Károly; Gulácsról: Illési Gábor, Nánási József, Kovács Sándor, Balog Béla; Surányból: Szabó István, Antal József; Gergelyből: Barát Sándor, Szini Lajos, Mándi Menyhért; Ugornyából: Fejes József, Kakas Mihály, Gergely András, Gergely Károly; Jándiból: Simon Károly, Toldi Gyula, Koncz Gábor, Hetériből: Barát József, Hetei Pál; Fehéresehiből: Kovács Károly, Mándi Lajos; Tivaradiból: Vince Pál, Filep István, Gacsányi István; Barabásról: Kun Károly, Nagy Barna; Gelényesiből: Kósa Sándor; Vámosatyáról: Gellén Mihály, Erdőhegyi Pál; Tiszzaodnyból: Gerő László, Csatári Pál és Csatári József kiszgárdák vettek részt a gyűlésen, melyen Gulácsy Dezso, a gyűlés elnöke és Siposs Géza dr. ismertették Csonkabereg szomorú termelési és közgazdasági viszonyait. A vízvezeték csatornák eliszapodása következtében a vízszivattyúk hiányában víz alatt vannak a földek és kákát, nádat terennek gabona helyett. Beregzás eszesztése miatt nincs meg a megmaradt rész értékesítése és vásárlási területe és munkásságának munkaalkalma. A rossz vasúti összeköttetések, rettenetes útvizonyok miatt, lehetetlenné vált a gazdák terményének és állatainak értékesítése az ország belseje felé. Sok panasz hangzott el az adók ügyében és a határforgalmat megkönbitő rendszabályok miatt is. Ezután Schandl Károly földmivvelésügyi államtitkár emelkedett szólásra és hangsúlyozta, hogy öt év keserűen nehéz, áldozatteljes küzdelem után, jobb napok elé nézhetünk és ezt annak az önfeláldozó, nagyszerű munkának köszönhetjük, amelyet Bethlen István miniszterelnök végzett a legnehezebb viszonyok és sorozatos gúncsolások között. A kormány, az állam szegénység ellenére is, segítségére siet a beregieknek és újabb kölcsön útján lehetővé teszi annyi vízemelőgép felállítását, amennyivel a földek termővé tétele elérhető. Az állam most már a magángazdaságok segítségére siet. Az értékesítést a megkötött és megkötendő kereskedelmi szerződések nagyban elő fogják segíteni. A gabonaközlaktörök felállításra is élt szolgálya. A hitel kérdésében a kormány hosszú lejárta kölcsönöket igyekszik adni. A földreformok részére falusi kiskasszépítésre ötvés lejárta, hat százalékat kamat mellett, anyagot ad a kormány és újabb tízmillió aranykoronával siet a kiszgárdák hitellenek kielégítésére, amely öt év alatt fizetendő vissza, fiz-tizenkét százalékat kamat mellett. A kormány nem tud csodát tenni, csak azt, ami emberi erővel elérhető. Csak a munkára támaszkodhat a nemzet és a nemzet munkájára a kormány. Követelések helyett, kötelességekkel kell hirdetni. Az államtitkár lelkes tapsokkal fogadott beszéde után Héjy Imre emelkedett szavakkal ostromozta a szvenvedése, a nyomor vámszedőit, akik demagógiával, a lelkek békéjének feloldásával törekszenek népszerűsége. Nem a szvenvedélyek felgyűlt fáklálya, hanem a munka szerény mécsesi után kell indulni. Tölgyes István a mezőgazdasági érdekképviseletről, Nagy Sándor a Faluszövetségről tartott értékes előadást, Kis Dániel rákosi kiszgáda pedig a kormány tagjai iránt fejezte ki bizalmát. A gyűlés közönsége ezután elhatározta, hogy Bethlen István gör miniszterelnököt, Mayer János és Bud János minisztereket távirattal üdvözöli.

A magyar mezőgazdasági képviselete a római mezőgazdasági intézet tanácskozásán.

A római nemzetközi mezőgazdasági intézet április 19-én kezdi meg újabb ülését. Ezen a nagyfontosságú tanácskozáson minden állam képviselteti magát. A magyar mezőgazdasági érdekek képviseletében Koós Mihály, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója és Mutschbacher Emil, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója vesznek részt a tanácskozáson, mely többek közt foglalkozni fog a nemzetközi természetmenny nyilvántartásának és ellenőrzésének kérdésével is. Fontos tárgya lesz az ülésnek a nemzetközi agrárhírszolgálat és hírcsere kérdésének előmozdítása is.

Ne sajnálj a borjútól a tejet, mert busásan fizet meg érte!

Szabovleyics Dusán bács megyei alispán ünneplése. Bács-Bodrog vármegye törvényhatósága március hó 30-án tartott közgyűlésen meleg ünneplés keretében ülte meg huszonöt éves vármegyei szereplésének emlékünnept *Szabovleyics Dusán* dr. a vármegye közszeretethen álló alispánja. A levente-egyesületek száztíztagú küldöttsége művészi kivitelű albumot, az értszék dísz-öklevelet, a vármegye tisztikara és a jegyzői kar értszék emléktárgyakkal kedveskedtek az ünneplésnek. A közgyűlés részéről *Makay Gábor* esperes-plébános, a tisztikar részéről *Scherer Rezső* vármegyei főjegyző, a levente-egyesületek részéről *Okrész Illés* állatorvos és *Mútyi Mátyás* levente, az árvaszék részéről *Fränk Mihály*, az elnök, a jegyzői kar részéről *Pálits Antal* bácsbokodi főjegyző üdvözölték az alispánt. Az alispán könnyekig meghatva, köszönte meg az üdvözléseket. A magyarok Istenétől csak egyet kért, hogy a *bácskai leventék zászlaját Ő maga lobogtathassa meg a Duna-Tisza öletkező hajjai fölött.* *Szabovleyics Dusán* dr. rövid négy évi alispánsága alatt emberföltött munkát végzett. Főlépítette a vármegye székházát, ezzel megakadályozta Bács-Bodrog vármegyének beolvadását más megyékbe. A mai Csonka-Bácskának alig volt köves-útja, ma hatalmas úthálózat köti össze a megye községeit; a vármegye vadvidzeit levezettette, ezzel több ezer hold földet tett használhatóvá; a gazdasági egyesületek keretében szorgalmazta a gazdakörök és szövetkezetek alakulását; a levente-gondolatnak valóságos fanatikusja; ugyanezt mondhatjuk a vármegyei népművelés terén kifejtett tevékenységéről. Alig van község, ahol analfabéta tanfolyam ne működött volna, ismeretterjesztő tanfolyam pedig minden községben volt a felöltött részére. Mindez az alispán hatalmas erkölcsi és anyagi támogatásával volt elérhető. A gyümölcsstermelés előmozdítására évenként tanfolyamokat tartat, a közlegeleket rendezbehozatta a fajsokolatát, minden községben fűzfatelepp létesített, minden követ megmozgat tehát, hogy megyéjét a jölt és a kultúra áldásában részesítse. Adja Isten, hogy *Szabovleyics Dusán* alispán egyszerű működését sokáig folytathassa!

Nagyszerű műkedvelő előadás Kiskunlacházán. A *Kiskunlacházi Gazdálkodás* husvét második napján özv. *Bardóczi Tivadarné* vezetésével kiválóan sikerült estélyt rendeztek, amelyen a „Legénykerés” című három felvonásos vígjátékot adták elő. A szereplők: *Terelmes Lili, Szabó József, Szecsey Antal, Vargha Vilma, Tóth Pál, Józán Benő, Koczó Margit, Tökésy Gyula, Cser Margit, Nagy Rózi, Huszár Jolán* pompás alakításukkal, nagyszerű játékkal állandó derűltségben tartották a hatalmas számú közönséget. Előadás után az estély háziasszonyai: legifjabb *Bece Endréné, özv. Bece Antalné, Horváth Gergele, Horváth Gáborné, Szabó Józsefné, Szabó Ignácné, özv. Szecsey Antalné, Szecsey Máténé, Tóth Antalné* a vendégeknek teával kedveskedtek. A szépségversenyen egyenlő szavazattal *Nagy Rózi* és *Koczó Margit* nyerték. Az estély tisztá jövedelmét, körülbelül hárommillió koronát, a *Kálvin Szövetségnek* ajánlották föl.

Zsebhen hordható gramofont talált föl egy magyar. Párisban nagy érdeklődéssel fogadták egy fiatal magyar mérnöknek: *Vadász Istvánnak* tanulmányát, a „*Mikiphon*” zsebgamofont. A főtárlónak sikerült a beszélőgép egész szerkezetét egy tíz centiméter széles és négy centiméter magas dobozba szorítani. A kis beszélőgépet, amelynek hangerőssége a kis térfogat ellenére is kifogástalan, mindenki zsebében viheti magával. A főtárláló a mellékzöret teljesen kiküszöbölte, a tölcser két részből álló celluloid-doboz helyettesíti. A találmánygyártási jogát egy *Lausanne* melletti svájci gyár szerezte meg.

Műkedvelő előadás Sárkeresztúron.

A Sárkeresztúri Református Ifjúsági Egyesület műkedvelői igen nagy sikerrel adták elő a „*Sárga csikó*” című népszimulét. A kitünő előadást, melyet négyzer kellett megismételni, Antal Sándor református tanító (x) rendezte.

A cserépfalusi levente egyesület műkedvelő előadása.

Színrekerült *Tildy Zoltán* „*Győztes Igazság*” című négyfelvonásos darabja. A pompást előadást *Mizser Lajos* református tanító, levente oktató, rendezte.

Sorsjátékok húzási eredményei. A Zsófia Gyermekszintórium Egyesület javára rendezett sorsjáték márciusi előhúzásán a következő sorsjegyek nyertek: *Motorkerékpár* nyertek a IV. 90.363, IV. 32.938, V. 98.914, *női kelengyét* nyertek V. 88.646, 59.144. *Kerékpár* nyertek V. 29.537, II. 40.263, II. 69.087, I. 16.269, III. 17.419. A főhúzás augusztus 15-én lesz. — Az *Ujságitrók-, Kórház- és Szintórium-Egyesület* tárgysorsjáték első húzásának eredménye: A négyzobás lakás bútorzatát a 13.818 szám, a *Méray-motorkerékpár* a 233.622 szám, *férfibundát* a 30.590 és a 296.358 szám, *női bundát* a 108.127 és a 386.480 szám, *arany retilkét* a 384.067 szám, *Voxgrammofont* öt lemezzel a 322.297 szám, *Piffj-varrógépet* a 138.770 és a 126.140 szám, *zománc tűzhelyet* a 35.914 szám, *kerékpárokat* 364.096, 162.072, 134.655, 167.517, 225.310, 15.921 és a 144.602 szám, *két milliós nyeregménytárgyakat* a 167.463 és 297.808 szám, *ezüsttálat* a 32.298 szám, *másfél milliós nyeregménytárgyakat* a 289.400 és 356.032 szám, *ezüst kenyérszót* a 299.794 szám, *retilkét* a 348.324 szám, *hatszáz ezer koronás nyeregménytárgyakat* 64.519, 134.102, 301.788, 106.745 és a 322.828 számok nyerték. Ezenkívül kihúzták ötszáz ezer, négyzáz ezer, háromszázötvenezer, háromszáz ezer és kisebb értékű nyeregménytárgyakat. A legközelebbi húzás június 8-án lesz, amelyen valamennyi, az eddig már kihúzott sorsjegyek is játszának. — A *Charité-Politikai* tárgysorsjáték második húzásának eredménye: *Arany-cigarettatárat* nyert A sorozat 25.701 szám, ugyancsak *arany-cigarettatárat* nyert az F sorozat 28.511 szám, továbbá a B sorozat 5102 és a D sorozat 37.690 szám, *hat ezüsttálat* nyert egyenként minden sorozatból a 31.325 szám. Ugyancsak *ezüsttálat* nyert a D sorozatból a 27.686 szám, továbbá az F sorozatból, B sorozatból és A sorozatból a 27.686 szám, *brillianszót* nyert az F sorozat 30.307 szám, *olajfestményt* nyert minden sorozatból a 35.599 szám, továbbá az F, C, D, B sorozatból az 5217 szám. *Hat darab ezüstcigarettatárat* nyert minden sorozatból a 7026 szám, továbbá ugyancsak minden sorozatból a 35.705 szám. A következő húzás május 8-án lesz.

Egy orvostanhallgató különös öngyilkossága. Pomáz község lakosságát megrendítő öngyilkosság tartja izgalomban, amely igen különös körülmények között történt. *Erdélyi Balázs* tizenkilenc éves orvostanhallgató, a pomázi tanító fia, még e hó 4-én eltűnt hazáról. Két nap múlva *Bozovszky Károly* birtokán egy tizenhat méter mély barlangban megtalálták a különcködő fiú holttestét. A szerencsétlen fiú levetette ruháit, azt feje alá tette s föbelőtte magát. Ugyáztalán, még a halálos lövés után pár pillanatig élhetett, mert *kezét mellén összekulcsolta találták.* A szerencsétlen szülők azt mondják, hogy tettét csak zavart elmével követhette el, mert semmi komoly oka nem lehetett az öngyilkosságra.

Halálos szerencsétlenség a nagyszombati mozsárdurrogatásnál. *Széchelybaltabánya* községben a nagyszombati körmenet alkalmából mozsarakból lövéseket adtak le. Az egyik mozsarat szétvetette a robbanóanyag. A szétrepülő szilánkok valóságos szétteríték *Tóth István tizenkét éves iskolástját.* A csendőrség megindította a nyomozást, hogy kit érvel a felelősség a gyermek haláláért.

Jolly, a német koplalóművész,

aki mostanában fejezte be negyvenégnapos koplaló idejét. A hat hét alatt csupán háromszáz ásványvizet és ötezer darab cigarettát fogyasztott el. Úvegkettrecbe volt zárva egy kavéház közepén és állandóan óriási embertömeg vette körül. Képművész a koplalóművészt úvegkettrecében ábrázolja, melyben rádió is volt unaloműzőnek. Jolly most egyik szanatóriumban pihen ki a koplalás fáradságait. A koplalás persze jó üzlet volt a számára, amennyiben a kavés tekintélyes összegű napidíjat fizetett művészetért.

Árverés, amely két halállal végződik. Tabajd községben két héttel ezelőtt árverést folyt Major József gazda házában. Amikor a lovakat árverezték, Major József és József nevű fia elkeseredésükben *fejleszt ragadtak az árverezők ellen.* A jelenlévő csendőrök akarták megfékezni őket, miközben harcba került a sor. Majorék fejével súlyosan megsebesítették a csendőröket, akik harc közben ugyancsak súlyosan megsebesítettek fejük fejjén ifjabb Major Józsefet. A megsebesített legény a rabkórházban *belehalt sérülésébe.* Amikor apja, akit a székesfehérvári ügyészség fogházába szállítottak, értesült fia haláláról, *cellájában a vasrácsra felakasztotta magát.* Mire rátaláltak, halott volt. Így az árverés miatt a Major-család kipusztult.

Borzalmas autózserencéslettség. Rettenetes autózserencéslettség történt husvét vasárnapján a sopron—szombathelyi országúton, *Lövő* község határában. *Hakker* Lipót soproni téglagyáros és bérlő családja robogott az autójával, amikor Lövőnél a teljes sebességgel rohanó gépkocsi két első kereke szétpukkadott és az *autó teljes erővel nekivágódott egy falnak.* Az autó megfordult a levegőben és belezuhant az árokba. A bennülők közül *Miller* Józsefné és *Eisler* Gyuláné szörnyethalt. A többiek is összetört tagokkal, véresen kerültek el. Legborzalmasabban *Hakker* Sándorné sérült meg, akit valóságilag megskalpos az esés ereje. Fejbőre a hajával együtt teljesen hátrálódtott a nyakára, azonkívül súlyos belső sérüléseket is szenvedett. Súlyosan sebesült *Hakker* Lipótné, úgyszintén *Hakker* Sándorné kilencéves *Vera* leánya is. A sofőr, *Filipovics* Ferenc, szintén súlyosan sérült. A sebesülteket autón szállították a soproni kórházba, ahol *Hakker* Sándorné, *Hakker* Lipótné] és a kis *Hakker* Vera belehaltak sérüléseikbe.

Egy áldetektív bűnhődése. *Hegedűs* Béla zongora- és cimbalomkészítő, akit már család, lopás és sikasztás miatt több évi fegyházra ítélték korábban, ismét család kisérletének büntette miatt állott a mult hetén a bíróság előtt. *Hegedűs* detektívnek adta ki magát *Fleiner* Jenő letartóztatott kereskedő lakásán és ott *Fleiner*nél azon a címen szarolt ki szövővener koronát, hogy letartóztatásban lévő férjét megvédelmezi a rendőrségi úttelestől. A nevelőnő aranyóráját el akarta venni azon a címen, hogy bünyként lefogalja. A nevelőnő azonban nem hagyta és revolveres fenyegetés dacára sem volt hajlandó neki átadni. Az áldetektív hiába erőszakoskodott, végül is csak a 150.000 korona szákmánnyal távozott a lakásból. Az asszony megszarolásáért a bíróság kétévi fegyházra ítélt *Hegedűs* Bélát, a nevelőnő elleni revolveres szarolási kísérletét pedig nyolcnapos börtönt kapott.

A megdelejezett sorsjegyek mulatságos története. *Lemberger* Jánosné kétezer darab hadirokkantsorsjegyet vásárolt s hogy bebiztosítsa magának a főgyerményét, a sorsjegyeket megdelejeztette *Wunderlich* néval, a sashalmi delejesszennyval. Hogy a delejés megszerzi-e a főgyerményét, vagy sem, ma még titok, az azonban bebizonyosodott, hogy semmit sem használt — tolvajok ellen, mert a kétezer delejes sorsjegyet egyszerűen ellopták. A *Lemberger* följelentésére megindult nyomozás csakhamar megállapította, hogy élelmes ügynők már városzerte kétszeres áron árútanak olyan sorsjegyeket, amelyek állítólag a megdelejezett sorsjegytömbből kerültek ki. A detektivek előállították, *Lemberger* né egyik ismerőset, aki bevallotta, hogy a kétezer sorsjegyet ő lopta el, minthogy azonban visszaadta a sorsjegyköteget *Lemberger* né visszavonta a följelentést. *Lemberger* né örömmel szorította szívéhez a visszakért sorsjegyeket, amikor azonban tüzetesebben átvizsgálta azokat, megdöbbenve látta, hogy a visszaszolgáltatót kétezer darab sorsjegy nem azonos azokkal, amelyeknek ellopását bejelentette, a tolvaj tehát *delejtelen* sorsjegyeket adott vissza. *Lemberger* né ismét panaszt emelt, a rendőrség azonban ez alapon nem folytathatja az eljárást, mert arra nincsen jogszabály, hogy a delejes sorsjegy többet érne, mint a delejtelen. *Lemberger* né most kétségbeesetten lesi, hogy rámosolyog-e valamelyik megdelejezett sorsjegyre a szerencse?

Egy magyar falusi legény pályafutása Pittsburgban. Érdekes pályát futott meg Amerikában egy Nyugat-magyarországról kivándorolt egyszerű falusi legény. *Kropf* Lajos tizenhat évvel ezelőtt mondott búcsút az óhazának, kiment Amerikába s Pittsburgban gyógyfüzetletet nyitott. Az üzlet bevált s *Kropf* vagyona egyre gyarapodott. A derek legény végül is elhatározta, hogy beiratkozik a pittsburgi egyetemre. Meg is szerezte a doktorátust s orvosi rendelőt nyitott. *Kropf* dokornak ma két palotája s hatalmas laboratóriuma van Pittsburgban, de nagy gazdagsága mellett is megmaradt jó magyarnak.

Százhetmillió végkielégítést kapott egy rokkant. Békéscsaba megyében most folyik a rokkantak végkielégítése. Az egyik tökömlő rokkantnak, aki teljesen keresetképtelen, *százhetmillió koronát jutaltak végkielégítés címén.* A kiutalt összegek egyébként harmincöt-ötven millió korona között mozognak.

Majdnem agyonverte az öngyilkosjelölt. *Vékony* Bálint hőmezővásárhelyi tanyásgazda az egyik elmúlt éjszakán arra lett figyelmes, hogy a kutya a kút körül vonit. Odament a kúthoz és meglepődve látta, hogy annak peremén egy alak ül s a víz fölé hajol. Ráküldött az idegenre, mire az egyszerűen futásnak eredt. *Vékony* Bálint után szaladt, alaposan elverte, mert azt hitte, hogy rosszban sántikált. Csak később, amikor a tanyáról lámpával jöttek oda, vette észre, hogy akit megvert, egy nő volt. A szerencsétlen nő azután elmondotta, hogy öngyilkossági szándékból a kútha akart ugrani, de *Vékony* Bálint megzavarta tetteinek elkövetésében. A gazda tehát megmentette az életét, de majdnem agyonverte. Az életút nőt kórházba szállították.

Hat fiatalember kalandos terve. A budapesti főkapitányság április 2-án letartóztatott hat fiatalembert, akik arra szövetkeztek, hogy *fültámadás napján "szervezetükkel" belőrnék megszállott területre.* A fiatalemberek mozgalma annyira komolytalan és gyerekes volt, hogy *hatuknak a letartóztatásául az egész mozgalom le is volt szerezve.* Egyiküknél sem volt fegyver, sőt alkalmuk sem volt arra, hogy valahonnan fegyvert szerzhessenek.

Mérgek kígyó a husvétli ajándékdobozban. *Hastrea* Julianne argentinai színésznő, aki most Párisban tartózkodik, husvétra nagy dobozt kapott, amelyet a mellékelt névjegy tanúsága szerint a színésznő egyik barátja küldött. A színésznő nagy várossal bontotta föl a dobozt, a következő pillanatban azonban rémülten sikoltott föl, mert a dobozból egy csomó amerikai csónát és egy skorpió mászott elő. *Hastrea* Julianne ijedtetten elajult, a sikoltást azonban meghallották s berohantak a szobába. Ideje volt, mert a skorpió már megmarta a színésznő felső karját s így nagy szükség volt a gyors orvosi segítségére.

Gyógyhatású víz fakadt Gyömrőn. *Gyömrő* község már régebben terve vette, hogy artzi kutat furat s bár a geológusok véleménye szerint legalább négy száz méter mélyséig kellett volna lefúrniuk, hogy vizre akadjanak, mégis megkezdte a fúrás munkát. Fáradozásukat nem remélt siker jutalmazta, mert alig száz méter mélységből hirtelen vastag vízszlop tört fel. A víz 16 fokos, kriptálytiszta és — ásványi anyagokat tartalmazván — *rendkívül gyógyhatású.* *Gyömrőn* természetesen orvosi örömet kellett a csodaforrás, amelyet *Rákóczi* kútjának neveztek el s ma nincs népszerűbb ember a községben, mint *Simon* Mihály főjegyző, aki fáradságtalan dolgozott az artzi kút fúrása érdekében.

KÖZÉRDEKŰ TUDNIVALÓK

A nagy tengeremélységek életének kutatása.

A nagy tengeremélységek állati életéről eddig még közvetlen tapasztalat útján szerzett megfigyelések nem álltak rendelkezésre, csak a különböző méritóhalakkal felszínre hozott állatok fajok nyújtottak némi tájékozódást. Rendkívül fontos ezért egy Hartmann nevű amerikai mérnök találmánya, aki olyan buvárkészüléket szerkesztett, amellyel körülbelül ezerhétszáz méter mélyre lehet leszállani a tenger színe alá. Ez a készülék a német Krupp-gyárban készült és a nagy mélységben reáható óriási nyomást is bírja. A hengerben két ember számára van hely és harminchat óráig elegendes a benne levő levegő, megszakítás nélkül. A henger külső részére hatalmas fényoszlopok és fényképezőkészülékek vannak helyezve, amelyek segítségével a bent levők fölvételek készíthetnek az eddig ismeretlen világról. Egyetlen veszély az, hogy a hengert a külvilággal összekötő kábel elszakadhat, ebben az esetben azonban a henger fenekén levő akkumulátor telep működni kezd és három propellerszárny és az elektromos-erő segítségével a hengert a felszínre emeli.

A Röntgen-sugarak halása a növényekre.

Sokféle eljárással kísérleteztek már, hogy a nyugalmi állapotban levő növények sarjait tél idején, idő előtt kihajtassák. Megpróbálták a hajtást siettetni különféle anyagok befelezésével, mesterséges, erős megvilágítással, sőt a rádium és Röntgen-sugarakkal is. A Röntgen-sugarak nagy mértékben siettették a rügyekadást és a kísérletek során azt a nevezetes körülményt is megfigyelték, hogy a növények rendkívül nagy ellenálló képességgel bírnak a Röntgen-sugarakkal szemben. A kísérleteknél ugyanis kitélték, hogy a növények nyocsvanszor olyan erős Röntgen-sugarakat bírnak elviselni veszedelem, a sejtek elhalása nélkül, mint az állatok. Így tehát a Röntgen-sugarak előnyösen és kár nélkül alkalmazhatók a növények időelőtti kihajtásánál. Ergo organa, melyet november 7-én tettek ki a sugarak hatásának, már 14-én rügyezni kezdett és december elején megjelentek első levelei is — ellenben az ellenőrzésnél választott Röntgen-sugarakkal nem kezelt organa teljes nyugalmi állapotban maradt.

Védekezés a jéghegyek ellen a tengeren.

Bizonyára sok embernek emlékeztében él még az a borzalmas katasztrófa, amely 1912-ben elpusztította az emberi ész, és ügyesség egyik legzsebb bizonyosságát, a Titanic nevű hajóóriást. Ez az ószó csoda, amely ki tudta előgítani a kényelemre vágyó ember legutóztottabb igényeit is, első útja alkalmával, utasaival együtt Újfundland közelében elsüllyedt. A szerencsétlenséget Grönland felől a Labrador tengerárammal jövő óriási jéghegyek okozták, melyek április, május és június hónapokban Újfundland közelében nagyon veszélyessé teszik a hajózást. Ez a katasztrófa arra indította a nagyobb államokat, hogy nemzetközi örfőiratot szervezzenek, amely hivatva van megfigyelni a veszedelmes jégköloszuszoknak és jégmezőknek megjelenését, eloszlását és vonulását. Ma már ezekben a veszedelmes hónapokban a hajók pontos értesítést kapnak az őrszolgálatot teljesítő hajóktól és így a nagy köd ellenére is útjukat veszélytelenül tudják folytatni. Ezeket az őrszolgálatot teljesítő hajókat a nagy tengerparttal rendelkező államok, Amerika, Anglia stb. tartják fenn s kéthetenként felváltva egymást, teljesítenek szolgálatot az Atlanti Óceán északi részén.

Táncőrület.

Képünk egy francia táncospárt ábrázol. Százhuszonhat órát táncoltak egyfolytában és ezzel a borzalmas teljesítménnyel a verseny első díjat nyerték el.

Törpék esküvője.

Berlinben a napokban érdekes törpemenyegző folyt le. Képünk a nem mindennapi látványosságot ábrázolja.

SZERRESZTŐI ÜZENETER

T. G., Mélykút. Husveti jókívánságait hálásan köszönjük. Rejtvényei fölöttül ismertek. Olyat küldjön, amit saját maga készít. — S. A., Keresztény. A második írta bevélt. Rejtvényéből válogatunk. — Ifjú H. J., Orosháza. Husveti üdvözléért fogadjon őszinte köszönetünket. Apró kis versenek gondolata kedves, de formája nem kifogástalan. — K. J., Csongrád. Két verse egészen kezdetleges próbálkozás. Rejtvényei közül valamelyiket közölni fogjuk. — K. I., Szellő. A „Messze földről” című vers az Ön munkája? — D. J., Rábaszentmiklós. Többféle rejtvény van, nem tudjuk tehát, milyen iránt érdeklődik. Ha nem akar újra postaköltséget fizetni, kérdezősködjek ismerősei körében, bizonyosan akad valaki, aki fölvilágítással szolgál. — V. S., Szentés. Több jó van köztük; válogatunk belőlük. — V. P., Szentés. Ha nevét nem találta a megfejtők között, annak oka csak az lehet, hogy a levele elkallódott, vagy talán nem fejtette meg helyesen a rejtvényeket. Ha közlése alkalmas rejtvényei vannak, küldje be, készséggel közlünk belőlük. — K. M., Szentés. Legnagyobb sajnálatunkra csakis olyan rejtvényeket használhatunk, melyeknek megfejtését is közli velünk a beküldő. Ön ezt elfelejtette. — T. A., Rákosszentmihály. Újabb verseire is ráillik mindez, amit már egyszer üzentünk Önnek ezen a helyen. — M. L., Gyöngyösoroszl. Husveti jókívánságait hálásan köszönjük. Mindkét verse érdekes, készséget árul el. Ereszben véve azonban még se kapja meg az olvasót egyik sem. A tavasz magasztalása, a természet dicsőítésé számtalanszor megénekelt témák. Ha valaki mégis ezekhez a témákhoz nyúl, akkor eredeti, újnak kell lennie és új mondanivalókat kell keresnie, különben rögtön eszébe jut az embernek annyi sok és szép — régi verse. Nem szabad elfelejteni, hogy a mai embernek egészen más, mint például az ötvenéves előtti. A mai embernek tehát nem lehet kifejezni magát az ötvenéves előtti ember gondolataival és formáival. — B. A., Kiskúnmajsza. Rejtvényét alkalomatán közölni fogjuk.

Kérjen mutatványszámot a magyar gazdák és földmivések egyetlen napilapjából: az „Új Barázda”-ból.

BAGI és TÁRSA, KABA

GÉPGYÁRA ÉS HENGERMALMA

Tel. 5. Sürg.-cím: Bagl, Kaba.

Alapítva 1897. évben.

Szállít mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszerű csavaros kapáló ekéi

a legelterjedtebbek, átalakít magánjárókat, készít géplakatos-, vasesztergályos-, rézöntő-, kazán- és autogénhegesztőmunkákat, malomhengerek csiszolását és rovatkolásait.

Kútfurrási vállalata teljes szavatossággal készít új ártékutakat bármily mélységre, végez próbafurásokat és elapadt ártékutakat rendbehozását.

A STROCK motor- és ekegyár kerületi képvisellete.

A CSENDES SZIGET

REGÉNY * IRTA UNDI IMRE.

(6. közlemény.)

Csak rövid sétát tehetett, mert a nap már erősen közledekk az ég pereme felé. . . Negyedóra múlva elmaradoztak a sziklás partok. Dús növényzet váltotta fel a kopár sziklákat. Méteres páfrányok, zsurlók, pálmafélék, messzebből zömök-törzsű fák mutatnak, hogy háborítatlanul pompázik itt a természet. A zöld lombok közt színes pillangók táncoltak, de útrakeltek már a forró égöv legkellemetlenebb éji látogatói is, a moszkítók.

Tom első örvendetes felfedezése egy gyümölcsökkel megakott banánfa volt. Mindjárt tépett is magának egy hatalmas fürtöt. Néhányat megevett, a többivel szüntült töltötte zsákját. A gyümölcs édes leve szomját is oltotta s így máris megtakarított néhány korty vizet, amit épen inni készült.

E biztató jellel megelégedve most már csak biztonságos éjjeli szállást keresett magának. A nap épen lebukott a lát-határon, nem volt sok ideje hátra. Bizott abban, hogy ellen-séges vad nincs a szigeten, hacsak valami majomféle meg nem zavarja éji nyugalomban, de főként a rovarok és félelmetes csúszó-mászók elől kellett védelmet keresnie. Egy pilanatra arra gondolt, hogy valamelyik fára kuporodik fel, de nyomban letett erről a tervéről. A talaj itt már sima és egyenletes volt, buvóhelyet nem kínált, hacsak a vastag indákból font növényesátrák egyikét nem választotta volna, de az nem nyujt védelmet kígyó, bogár, skorpió ellen.

Nem maradt más hátra, mint visszamenni a sziklás partra és ott keresni valami mélyedést. Talált is nemsokára egy megfelelő üreget magának. Kényelmesen elfért benne, volt vagy kétakkora, mint egy székér öble. Amint így otthont talált Tom, letette terhes hátizsákját, a gyümölcsöket kirakos-gatta a tiszta sziklapadra, száraz páfránylevelekből puha ágat vetett magának és megelégedetten ült ki a kis barlang nyílása elé. Pipára gyujtott. Nézte a tengert, annak fojtottan morajló fekete hullámain, amint a leszállt éj koromszínre festi a napfényben smaragdzódnak ragyogó habokat. Ki tudja, hol ringatják most ezek a habok a «Haway gyöngy»-t, hol úszik a sűrűn szánt ódon hajófenék? Nem lett-e bántódása a derék kinainak s forral-e még bosszút ellene King kapitány? S ez egykedvűen csobogó fekete habok, melyek elvitték messze a gonoszok hajóját, hoznak-e majd segítséget a számára? Így töprengett új otthonában Robert Tom, a megmenekült — fogoly.

VII.

A csendes sziget.

Ha Tom barátunk nem karácsonykor töltötte volna be huszonötödik életévét, hát bizony reggelre ébredve kétségbeesetten nézhetett volna körül szűk odújában. De a fiatalág a leghatalmasabb varázsszer. A fiatalág derűje, önbizalma nem engedte, hogy kétkedő, sötét gondolatok legyenek úrrá felette. Most már nem ült ki a sziklafokra tétlenül kémléni a láthatárt, ha vajjon nem vet-e arra a sors egy, a part közlelébe vetődött gőzöst, de maga fogott hozzá, hogy szabadulása útját megtalálja.

Tom, mi tagadás, megtapogatta csontjait, mert bizony kemény volt a fekhelye. De azután nagyot nyújtózott és fűrgén ugrott fel, hogy alaposabban szemügyre vegye új otthonát. A fölkelő nap aranykévéi szertefoszlatták a homály fekete kárpitját és amint Tom széttekintett, meglepetésében nagyot kiáltott. A szűk barlangból keskeny átjáró vezetett befelé a sziklába. Nyomban felragodott egy csomó páfrányt, meggyujtotta és e lobogó fáklyát maga előtt tartva átmaszott a nyíláson. Nagy megelégedésére a szűk oduból egy tágasabb

barlangba jutott, ahová egy hasadékon keresztül friss levegő és napfény hatolt be.

Nyomban áthozta holmijait új szobájába. — No lám — gondolta — két szobám is van már, akár vendéget is fogadhatok. Elmosolyodott a tréfás ötleten. Pár perc múlva azonban kilépett barlanglakásából.

A nap derűlten ragyogott az égbolton. Tom a tengerre pillantott. A tenger sima volt. Seholl semmi nyoma hajó-füstnek.

— Eh — okoskodott magában Tom — mindenesetre első dolgom lesz megállapítani, hogy laknak-e rajtam kívül emberek a szigeten.

Magára öltötte hátizsákját, revolverét övébe csuszattatta és nekivágott a vadonnak. Nem volt könnyű munka a deréki erő páfrányok közt előbbre jutnia. Jó óra telt el, míg keresztül vergődött a sűrű páfrányoson. Nem egyszer késével kellett utat tépnie a sűrűben. Arra is ügyelni kellett, hogy el ne tévedjen. Szerencsére sziklalakása a part egyik kimagasló pontján volt, úgy hogy a hazatérés irányát állandóan szemmel tarthatta.

A sziget belseje lapályos terület volt. Amint a páfrányoson átvergődött, kopár földeken haladt keresztül. Itt-ott egy megriadt állat futamodott meg előle, majd hangos madár-csapat húzott el a feje fölött. Egy bokor alól nagy, sárgapettyes gyík surrant el léptei zajára. Tom nevetve vette üldözőbe a megszéppent menekülőt.

A tisztást csakhamar erdő váltotta fel. Sűrű, indákka ellepelt sötét erdő. Tom nekivágott. Lassan, ügyszólván lépésről-lépésre haladt. Bujkálnia kellett a szívós indák szövénye között, gyakran késével választva ketté azokat. Néhány óra leforgása alatt mégis jókora utat tett meg, reményteljes várakozással eltelve, hogy könnyebben járható vidékre bukkon. De hiába. Végül is napszálltakor vissza kellett térnie azzal, hogy másnap folytatja felfedező útját.

Kétszer nyugodott le a nap, kétszer feküdt le Tom azzal az érzéssel, hogy másnap valami fordulat áll be robinzoni életében. Bizott abban, hogy majd csak találkozik valami élő lényvel, vagy hajó vetődik a sziget közelébe és megszabadulhat újabb rabságából.

A tápláléka biztosítva volt. Valami volt még a hajóról hozott készletéből, azonfelül annyi banánt ehetett, amennyit csak akart. A partron ehető csigákat is talált, sőt egy jókora halat is sikerült fognia, mit rózsélangon megsütött. Nem messzire a barlangjától egy kicsiny erre is bukkant, hol meg-tölthette kulacsát. A víz rossz, vasízú, de végtére mégis csak víz volt.

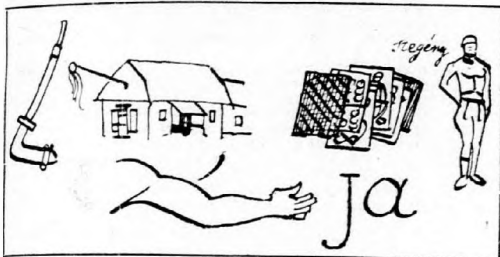
Őt nap telt már el, hogy utat tépett Tom magának az erdőn. Reggeltől estig irtotta a vad sövényt és bár lassan, de háborítatlanul folyt a munkája. A hatodik napon, mikor már jó messze került otthonától, elhatározta, hogy nem fog éjjel visszatérni. Magával hozta takaróját, hálóját és mikor beesteledett, leveles ágakból sűrű sátorot hevenyesített és abban húzta meg magát. Cseppet sem volt biztonságos ez az ujonnan rögtönzött éji szállás, de hatalmas tüzet gyujtott és ez a minden bizonyan ismeretlen látvány elriasztotta esetleges látogatóit.

Mikor lefeküdt, fáradtsága dacára nem akart álom jönni szemére. Csüggetegen gondolt a szabadulása elé tornyosuló akadályokra. Ki tudja, mikor és hol bukkon elő ebből a sűrű erdőből és nem fog-e újabb, leküzdhetetlen akadályba ütközni? Elkergette kétkedő gondolatait. Szülei jutottak eszébe.

(Folytatjuk.)

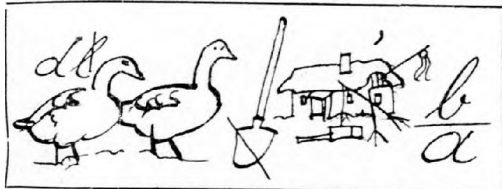
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

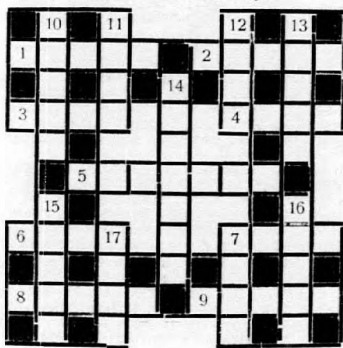
(Beküldte Kungl János Perekekről.)

2. Képrejtvény.

(Beküldte Aracs Sándor Kispeteréről.)

3. Keresztzó-rejtvény.

Vízintés sorok :

1. Szárnyon jár.
2. Házi szárnyas.
3. Női név.
4. Bizonyító szó.
5. Egy nap neve.
6. Dal más szóval.
7. Elszakított magyar város.
8. Kocsis használja.
9. Minden szobában van.

Függőleges sorok :

10. Szén.
11. Női név a bibliából.
12. Fiú név.
13. Mindenható.
14. Országunk szekerét igazgatja.
15. Női név.
16. Ahol a gabonát őrlik.
17. Állatok fekhelye.
7. Jülüsban ezt csinálja a földmíves.

(Beküldte ifjú Bene Lajos Mattyról.)

4. Betűrejtvény.

Mult × ű   Hol voltál?
Jössz velem?

(Beküldte László János Csangrádról.)

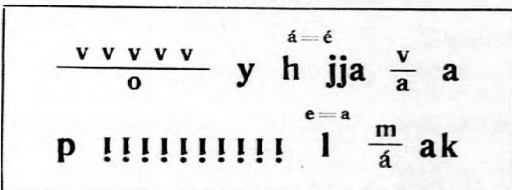
5. Betűrejtvény.

Sövényháza, Gönyű, Gyömöre, Ásvány, Öttevény, Kisbér, Ravasz, Örkény, Sikátor, Zámoly, Gúta, Écs.

A községek kezdőbetűi helyesen összerakva egy másik község nevét adják.

(Beküldte Kozicz Ilonka Györságról.)

6. Betűrejtvény.

(Beküldte ifjú Lörincz János Erdőcsokonyáról.)

7. Verses rejtvény.

A közepe : edény,   Az egészét pedig,
A vége : egy állat ;   Hogy ha kitaláltad,
Az eleje helyett :   Legyen osztályreszed
«Sztintén» is szolgálhat.   Bámulat, csodálat.

(Beküldte Kiss Antal Mesterszállásról.)

8. Névrejtvény.

Alvinc, Omlód, Jókút, Aszód, Árpás, Ráckozár, Nagyharsány, Nyustya, Siófok.

A községek kezdőbetűi egy világhírű magyar költő nevét adják.

(Beküldte Nagy Sándor Mattyról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 19-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 13-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése :

1. Képrejtvény : Hazadért élj, ha kell, meg is halj.
2. Képrejtvény : Hanyatlóféliben a török hatalma.
3. Keresztzórejtvény : Vízintés sorok : 1. vas, 2. bõ, 3. ól, 4. lé, 5. eb, 6. ló, 7. én, 8. hal. Függőleges sorok : 1. vó, 2. bél, 7. él, 9. óh, 10. só, 11. len.
4. Betűrejtvény : Ötvenpengős aranypénz.
5. Versesrejtvények : Toll, határ.
6. Betűrejtvény : Bendeguz.
7. Betűrejtvény : Nagyvárad.

Megfejtették : Bodnár János, Libszter István, Guttman Erzsike, Németh Pál, Takács József, Ifj. Bacsó János, Ifj. Pungor Ferenc, Tóth Pál, Csizmazia Ferenc, Kardics Jenő, Tajti Sándor, Széles Mihály, Nagy Lajos, Szalay István, Szinak Jolán, Jámbor Sándor, Bagics István, Kovács Gyula, Plósz Mátyas, Skolyik József, Gábori Imre, Horváth Ferenc, Csontos Péter, Pados Irénke, Szabó István, Dobos Gyula, Ifj. Torma Gábor, Fütty Imre, Csörme Lajos, id. Baráth Miklós, Ifj. Mészáros József, Dobos Lenára, Deibó József, Albert József, Olasz Ferenc, Bári István, Koczándi Imre, Kótymán Mariska, Gróf József, Borics László, Góg Péter, Orowitz János, Lipták György, Reisinger Emilia, Reisinger Mariska, Tattai Lajos, Nyíraty Mihály, Berecz István, Galambos Imre, Szekib Imre, Mészáros Erzsike, Medgyesy János, Baricska József, Nagy István, Bajomi László, Novák Sándor, Hajós István, ifj. Tulipán Géza, Kollmann Ferenc, Peti G. Kató, Lörinc Erő, Virágos Sándor, Kozicz Ilke, Kozicz Bözsike, Zakár László, Böröcz János, Berta Lajos, Dénes János, Szendi János, Illés Ferenc, ifj. Csomor Géza, Niklai János, K. Kovács Károly, Pataky Ágnes, Takács Mária, Lehocz Pál, Talabér József, Trombitás Margitka, Tóth Lajos, Nagy József, Forhán Sándor, ifj. Gyurkovics Ferenc, Valkai Pál, Csepeli József, Kirschner Jolán.

Jutalomkönyvet nyertek: **Flórián Sándor (Derecske), ifj. Mészáros József (Püski), Zakár László (Pécs), Reisinger Emilia (Halászi), Lipták György (Békéscsaba).**

A 14-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

Ruhakereskedésben.

Vásárló: Hallja, Baumzweig, hogy adja ezt a kabátot? **Baumzweig:** Ötven korona az ára!

Vásárló: Hová beszél? Kap érte huszonöt koronát, a Bumi (a kereskedő kisebbik fia) hazahozza és kap érte egy nyaklevest.

Baumzweig: Tetszik tudni, mit? Tessék a Buminak adni két nyaklevest, nekem pedig harmincöt koronát és kész az alku.

(Beküldte *ittjü Kálmán Ferenc Mattyról.*)

Hitelenség.

— Barátom, én nem hiszek a pokolban!

— Látszik, hogy nőtlen ember vagy!

Hogy kezdte?

— Csodálom az ön nagyszerű pályafutását! Hallom, mint lapkiherdó kezdte az életét?

— Dehogy is; mint csecsemő!

(Beküldte *Kiss Sándor Öllöröl.*)

Takarékos férj.

Férj: Abba kellene már hagynunk a sok színházba járást. Egyszer már a takarékoságra is kellene gondolnunk!

Felész: Hát nem gondolhatsz arra a színházban is?

A bajtársak.

Károlyka: Miért nézel olyan haragosan papa?

Papa: Mert rosszul viselted magadat. Hallottam, hogyan szidott a mama, mikor éppen haza jöttél.

Károlyka: De papa, hiszen ha én is mindig haragosan nézlek, mikor téged szid a mama, akkor talán sohase mosolyoghatnék.

(Beküldte *Rencsisovszki István Debrétől.*)

Tetszés szerint.

Beteg: Micsoda? Húszezer koronába kerül egy foghúzás? No, de hamar megkeresi az orvos ut ezt a pénzt!

Orvos: Igazán? Hiszen ha kívánja, én lassan is ki tudom a fogát húzni.

(Beküldte *Stánicz Antal Keresztényből.*)

Bevallotta.

Bíró: No Vaksí, validé be őszintén, kivel loptad a tehenet? **Vaksí:** Csékolom a bugyilláris csattját, meg a lábji gombját nagyságos bíró úr, hát a tiszteletből ural.

Bíró: És hova vitték a tehenet?

Vaksí: Instálom alásban, bíró uram, kötelén fogva húztuk a a nagyerdő felé, aztán ahogy beléptünk az erdőbe, én egy fába ütöttem a fejemet, mire — felébredtem.

Bíró: Hát te ezt álmódatt, cigány?!
Vaksí: Hát persze hogy álmódatt.

(Beküldte *Bognár János Rakamazról.*)

Bíró előtt.

Bíró (a vádlotthoz): Mi indította magát arra, hogy a felöltöt ellopja?

Vádlott: Hát tetszik tudni, nagyon sokszor kell megfordulnom a tekintetes bíróság előtt és rösteltem a régi rossz gúnyban megjelenni.

(Beküldte *Kis Bagoly József Botyákról.*)

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak 1926. április hó 11-én.

Gabonavásár. 76-os tiszai búza 407,5—410, felsőtiszai 405—407,5, fejmégyei, egyéb dunántúli és pestvidéki 402,5—405, 77-es tiszai 412,5—415, felsőtiszai 410—412,5, fejmégyei, egyéb dunántúli és pestvidéki 407,5—410, 78-as tiszai 415—417,5, felsőtiszai 412,5—415, fejmégyei, egyéb dunántúli és pestvidéki 410—412,5, 79-es tiszai 417,5—420, felsőtiszai 415—417,5, fejmégyei, egyéb dunántúli és pestvidéki 412,5—415, rozs 235—240, takarmányárpa 215—235, sörarpa 280—315, köles 185—195, zab 245—260, tengeri 190—212,5, korpá 170—175 ezer korona métermázsánként.

Liszt- és őrlenympiac. Duplanullás 6500, nullás 6200, kettes 5800, hatos 4200, takarmányliszt 2000, korpá 1700, I-es rozsliszt 3400, 75%-os egység rozsliszt 3000 K kilogrammonként szákkal együtt.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 0 150—155.000, másodrendű 125—145.000, harmadrendű csomogolásra 85—120.000, muhar-széna 165—175.000, lucernaszéna 170—200.000, zabosbúkközsénya 160.000, tengeri, szemes 190—200.000, takarmányrepa 60.000, alomszalma 62.500—75.000, zsúpszalma 100—110.000, zsúpszalma, géppel cséplést 80—90.000 K métermázsánként, zsúpszalma egy kéve 4500—5000 K. — **Milatkarmányárca:** Melás 1000—1100, repcefogásca 2650—2750, estrahált liszt 1400—1500, forgógöcséca 2650—2800, lenmagogácsca 2800—3000, répaszelt 1800—1900, malatácsira 1800—1900, malatatorórkály 2600—2800, sörtöröklyé 2600—2800, pesti lotpá 1300—1400, konkoly 1900—2000 K.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért száz kilogrammonként minőség szerint: Bab, fehér 180—200, bab, tarka 140—150, búkköny, tavaszi 340—360, cirokmag 120—130, csillagfű 170—190, koriander 240—260, kender 290—310, köles, fehér 340—360, köles, vörös 220—240, köles, szürke 200—220, köles, tarka 190—200, lenmag 540—560 ezer K. Löhére, nyers, nagy-arankás, nem tisztítható 2400—2600, löhére, nyers, nagyarankás, tisztítható 2600—2900, löhére, nagyarankamentes 2900—3200, löhére, vörös ölmázról 3400—3600, löhére, fehér ölmázról 3800—3900, lucernamag, nyers, nagyarankás, nem tisztítható 2200—2400, lucernamag, nyers, nagyarankás, tisztítható 2500—2900, lucernamag, nagyarankamentes 3100—3400, lucernamag, vörös ölmázról 3800—4000, lucernamag, fehér ölmázról 4100—4200, mák 2350—2450 ezer K. Muharag 190—200 ezer K. Mustár 1000—1100 ezer K. Napraforgó, fehér 340—360, napraforgó, szürke 280—300, tatarika 170—180, tokmag 540—560 ezer K.

Vágómarhavásár. Legjobbminőségű ökrök 10,5—13, kivételesen 13,5, közép 8—10, gyengébb 6—8, jobbmínőségű bika 9,5—11,5, kivételesen 12—12,5, közép és gyenge 8—9,5, bivaly 3,5—5,5, jobbmínőségű tehén 9,5—12, kivételesen 12,5, közép és gyenge 6—9, kisztozott való marha 3—6, bővelekmárha 6—9,5 ezer K kilogrammonként élő súlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 14—16, közepes 18—19,5, nehéz 20—20,5 ezer K kilogrammonként élő súlyban.

Szurómarhavásár. Élő borjú: Belföldi szopós elsőrendű 14.000—15.000, kivételesen 15.500, másodrendű 12.500—13.500 K kilogrammonként élő súlyban.

Juhvásár. Hízalt ürü 4000, kisorolt kos 4000 K kilogrammonként élő súlyban.

Tenyészállatok és jármosókrök. Elsőrendű belföldi fehér jármosó-ökrök 12—13.500, elsőrendű belföldi tarka jármosóörök 10—12.500, fms. fejűstehén 12.500—15.000, egy és féleves üszök 13—14.000, egy és féleves tinók 11—12.500 K kilogrammonként élő súlyban.

Lóvásár. Jobbmínőségű lovak: csikó 300—2.500.000, könnyebb kocsió 7.000.000, igás kocsió, nehéz 3.600.000—7.750.000, könnyű 3.200.000—5.500.000, számar 600.000—675.000. Alarendelt minőségű lovak 350.000—3.250.000. Vágólovak 300.000—2.000.000 K.

Gyapjú. A gyapjúpiac változatlan. Az árak új gyapjúban minőség szerint 22.000—30.000 K között váltakoznak kilogrammonként 75%-os előleg mellett.

Nyersbőr. Marhabőr 15.500—16.500, juhbőr 22.500—23.000 K. Forgalmiadó külön. Rövid lábú borjúbőr 1000 K-val drágább.

Tej- és tejtermékek. Teljes tej literje 4600—5200, tejszínhab literje 40—52.000, tejfű literje 20—26.000, vaj kg-ja kicsinyben 80—90.000, nagyban 56—64.000, tehenúró kg-ja 12—16.000, juhtúró kg-ja 36—46.000, görői sajt kg-ja 55—70.000, trapplasi sajt kg-ja kicsinyben 36—50.000, nagyban 24—30.000, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 60.000—80.000, nagyban 50—58.000 K.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 25—65.000, tyúk darabja 40.000—80.000, hízott ruca kg-ja 32—36.000, hízott lúd kg-ja 32—36.000, hízott pulyka kg-ja 30.000, sovány pulyka darabja 80—100.000, libamáj kg-ja 60—140.000, ludszir kg-ja 40—45.000, tojás darabja 1100—1500 K.

Halpiac. Árak kilogrammonként: Ponty kicsinyben elsőrendű 35—45.000, nagyban 28—30.000, ponty kicsinyben másodrendű 25—35.000 K.

Zöldes és gyümölcs. Sárgarépa 4000—9000, petrezselyem 4000—10.000, zeller 8000—15.000, karaléba 4000—6000, vöröshagyma 1600—2800, fokhagyma 14—28.000, cékla 5000—10.000, kelkáposzta 5000—12.000, fejjalátá darabja 1500—6000, rózsa burgonya kilogrammonként kicsinyben 1600—2000, nagyban métermázsánként 120.000—140.000, sárga burgonya kilogrammonként kicsinyben 1200—1400, fehér burgonya kilogrammonként kicsinyben 800—1200, nagyban métermázsánként 60—65.000, reték 2000—6000, ugorika udjonag 80—100.000, karfiol 14.000—24.000, spárga udjonag 20—100.000, sóska 10—50.000, spenót 10.000—16.000, champignonsáka 60—90.000, alma 8000—40.000, dió 8000—16.000 K.

A szegedi paprikapiac árak. Csöves paprika füzerekenként 70.000—85.000, édesnemes paprika kg-kint 30.000—40.000, félédes paprika kg-kint 23.000—27.000, rózsa paprika kg-kint 15.000—20.000, másodrendű paprika kg-kint 6000—10.000, harmadrendű paprika kg-kint 3000—4000 K.

Kalocsai paprikapiac árak. Édesnemes paprika 26.000—30.000, rózsa paprika 14.000—18.000, másodrendű paprika 8000—12.000, harmadrendű paprika 5000—6000, válogatott csöves paprika 14—18.000 K kilogrammonként.

Idegen pénznemek legmagasabb ára április hó 13-án. Angol font 348.920 K, dollár 71.475 K, francia franc 2498 K, szerb dinár 1260,5 K, lengyel zloty 8151 K, román lei 299 K, olasz lira 2885 K, német márk 17.035 K, osztrák schilling 10.088 K, svájci frank 13.818 K. — **Arany- és ezüstpénzek:** 20 koronás arany 289.000 K, ezüstkoronás 5800 K, ezüst forintos 15.200 K, ezüst ótkoronás 28.900 K.

Főzserkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Perlaky György.

Főmunkatárs: Meskó Zoltán. Társzserkesztő: Vasadi Balogh György.

Felelős kiadó: Bak Imre.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetezetekben szeresheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövete, fehéreneműre, ágyneműre való chiffon, vászon, zephír, kanaváz. Szalókélek, kész fehérenemű-k és felsőruhák, úgyszintén mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárak, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkásbakancsok.

Szövetkezetek vezetőinek nélkülözhetetlen
Pártos Szilárd dr.
szerkesztésében
most megjelent

**MAGYAR SZÖVETKEZETI
ÉVKÖNYV**

c. rendkívülértékes, gazdag tartalmú, praktikus célokat szolgáló 350 oldalas munka. Ára a pénz előzetes beküldése mellett bérmentes küldéssel **105.000 kor.** Utánvétellel **109.000 kor.** — Megrendelhető a Vasárnap könyvosztályánál Bpest, Ó-u. 10.

**Hungária drótlonát olcsó
és jó.****HAIDEKKER SÁNDOR R.T.**

Budapest, Úllői-út 48-27. Flók: F5-utca 9.

Árak:

m²-ként 6.800 K

közepes 12.400 K

erős ... 23.000 K

és forgalmi adó.

Közben-ső minőségűek is kaphatók

Kérjen ingyen képes árjegyzéket és mintát.

SCHLICK-NICHOLSON

Gép-, vagon- és hajógyár r.t. **BUDAPEST** VI. ker., Váci-út 45—47. szám.
Mintaraktár: VI., Vilmos császár-út 63. szám. Levélcím: Budapest 56. Motorgyár: Szombathelyen. Hajógyár: Ujpesten.

**Cséplő-
készletek**

Vontatós és magánjáró lokomobílok gőz-, benzin- és szivógázüzemre. Cséplőgépek minden nagyságban. — Ásványi-féle szab. tengeriszár-tépgépek. — Szecska-vágók, darálók, morzsolók. Borsajtók, olajgyártási gépek.

FIÓKOK:

Szeged, Kölcsey-utca 11.

Szombathely, Zanati-út.

Eger, Káptalan-utca 8.

Vetőgépek * Szivógázmotorok**Mayer-
traktorok**

Diesel petroleum- és benzinmotorok, félstabil lokomobílok. Víz-turbínák. Kőáratok. Stabil fekvő és álló gőzgépek. Gőzka-zánok. Szivattyúk. Jéggyári, hűtő-házi és vágóhídi berendezések. Hűt- és vasszerkezetek. Vasúti, villamos és iparvasúti kocsik. Polymai hajók. Szállító- és bányaberendezések.

TELEFON:

906-80, 81.

„CHINOIN” gyógyszer- és vegyészeti

termékek gyára r.t.

UJPEST.

TELEFON:

906-82, 83.

Most permetezze gyümölcsfáit, hogy jövedelmező termése legyen!

Az összes áttelelő rovarkártevőket (paizstetűt, vértetűt, lepkeket stb. petéit) elpusztítja.

ENDA

A fa kérge kisimul, megifjodik, a káros mohák, zuzmók eltűnnek.

Minden sebhely bekenésére

ALMOLA

a vértetű letelepedését meggátolja.

SULFAROL

Kolloid kén.

POLIBAR

Szilárd mészkénl.

2—3 kg gyümölcs árának befektetése a terméstudóbbletben többszörösen megtérül.

FUTOR

szénsavas takarmánymész, vegytisztá, fedezi az állatok konyhasósziükségletét is.

Tüdőbetegek!

Erzen már gyógyultak!

Kérjétek azonnal a könyvet
új tápmódszeremről,

mely már sokat megmentett. Ezen módszer minden megszokott életmód mellett alkalmazható s segíti a betegség gyorsabb lekedését. Éjjeli izzadság és köhögés eltűnnek, a test-súly gyarapodik és fokozatos elmeszesedés a bajt megállapodásra juttatja.

Az orvosi tudomány

komoly férfiai

igazolják gyógyómódom kiválóságát és szívesen járulnak hozzá alkalmaztatásához. Mentől előbb kezdj tápmódszeremet, annál jobb.

Teljesen díjtalanul

kapja meg könyvemel, melyből tudásra méltót tapasztal. Minthogy kiadóm egészen csak

10.000 darabot ingyen

küld szét, írjon azonnal, hogy Ön is a szerencsés részesülőkörhöz tartozék. Cím:

GEORG FULGNER

Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse 24/302

Pálínkafozó- és mosóüstök vörösrézből.
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű
Chaudoir és Csepel W. M. védjegyjű

szőlőpermetezők

legolcsóbb gyári
áron beszerezhetők:

SZONTÁGH PÁL rézár-
gyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors
és pontos elintézése miatt **TERÉNYI SAMU** cég-
lőnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbírtosrendező Bíróság által engedélyezett
ingatlanforgalmi és fizetéstervezési Irodája,
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvényszékiileg bejegyzett cég.

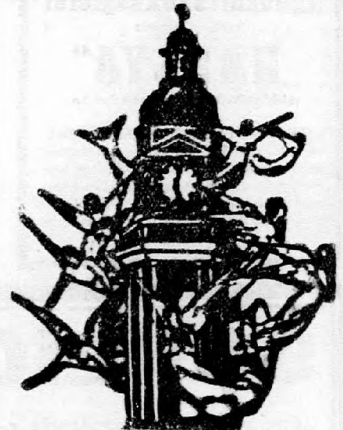
**Ekek, ekealkatrészek,
boronák, kapálóékek, fűkaszalók,**

marokkrakó és kéveköto aratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcseplőkészletek,
szecsakavágók, répavágók, daralók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legutányosabban.

Szakorvos! -rendelő vér- és nemibetegek
részére. Ez ást salvarsan-oltást.
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leg-
gyorsabban önt és szállít az Orsz. Harang-
szakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA“ ALAPÍTÁSA

Központi iroda: Budapest, Berlini-tér 2. sz.
(Béjárt Gyár-utcából.)

A világhírű eredeti angol **THE CHAMPION**
kerékpárokat melyen leszáll-
lívta havi 300.000 kor. rész-
letre, kerékpáralkatrészeket,
lámpa, lánc, pedálokat nagy-
bani gyári áron szállítanak.

Külső gumí 98 ezer, belső gumí 30 ezer Któl.
Láng Jakab és Fia kerékpárnyakgyereskedők, Buda-
pest, József-körút 41. Nagy képes árjegyzék ingyen.

Patkányirtó, egérirtó, mezei egérirtó
„RATINOL“ irtóanyag.
Biztos hatású irtószer, gyökeresen irt. Más állatra,
emberre ártalmatlan. Éledeleli anyag. Napárban min-
vételű szállítón: **RATINOL LABORÁTORIUM,**
Budapest, VII. ker., Murányi-utca 36. szám.

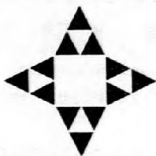
Szövetkezeteink figyelmébe!

Előrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők,
box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb
minőségben a legutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműáruosztályánál.

HOFHERR-SCHRANTZ- CLAYTON-SHUTTLEWORTH R.-T.

BUDAPEST, VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 57.

Traktorok
Traktoros cséplőgarnitúrák
Gőzcseplőgarnitúrák
Malmok
Tükörpáncél kormánylemez es ekék
Minden mezőgazdasági gép